БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 189 (420)
23 СЕНТЯБРЬ ЖУМА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Совет Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги музокаралар тўғрисида якунловчи ахборот (1-нчи бет).

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатлар тўғрисида шартнома (1-нчи бет).

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев ўртоқлар Япония парламент делегацияси а'золарини қабул қилдилар (2-нчи бет).

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошиловга Финляндия Республикасининг Президенти Ю. К. Паасикиви телеграммаси (2-нчи бет).

СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганинга ГДР Бош Министри Отто Гротеволь телеграммаси (2-нчи бет).

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганинга Финляндия Бош Министри Урхо Кекконен телеграммаси (2-нчи бет).

СССР Министрлар Советида (2-нчи бет).

УЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА УЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА: республика колхоз ва совхозларида боғдорчиликни ва узумчиликни тиклаш ва янада ривожлантириш тўғрисида (3-нчи бет).

БМТ Бош Ассамблеясининг ўнинчи сессияси очилди (4-нчи бет).

Пахта териш ва тайёрлашда партия ташкилотларининг авангардлик ролини оширайлик

Пахтакорларимизнинг йил бўйи қилган ҳалол меҳнати порлоқ натижа берди. Кенг майдонларда пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Областимизнинг колхоз ва совхозларида пахта териш ва давлатга топшириш тобора қизғин тус олмоқда. Партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини кескин равишда юксалтириш тўғрисидаги тарихий қарорларидан илҳомланган колхозчиларимиз, МТС ва совхоз ишчилари КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари, Октябрь социалистик революциясининг 38 йиллиги байрамигача бажариш учун курашмоқдалар.

Пахта йиғим-теримининг муваффақиятли ўтказилиши кўп жиҳатдан колхоз, МТС ва совхоз партия ташкилотларининг ташкилотчилигига, уларнинг омма ўртасида олиб борадиган сиёсий-тарбиявий ишига, қишлоқ коммунистларининг ғайрати, ташаббускорлиги, ишда ўрнак кўрсатишига боғлиқдир. Қишлоқ коммунистлари пахта териш ва тайёрлашнинг энг мас'улиятли участкаларида бўлишлари, ўзларига топширилган вазифани ишчанлик блан пухта бажаришлари, бутун чоралар блан йиғим-терим сур'атини тезлаштиришга ёрдам беришлари лозим.

Кўпгина партия ташкилотлари пахта териш ва тайёрлаш ишининг муҳим давлат вазифаси эканини чуқур англаб, пахта йиғим-теримини намунали ўтказиш учун омма ўртасида кенг миқ'ёсда ташкилий-сиёсий иш олиб бормоқдалар, социалистик мусобақа ҳамда кўпминг килограммчилар ҳаракатига бошчилик қилмоқдалар ва шу асосда хўжалик соҳасидаги муваффақиятларни та'минламоқдалар.

Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз бошланғич партия ташкилоти давлат пахта тайёрлаш планини муддатдан илгари бажариш учун бригада ва звенолар ўртасида социалистик мусобақани яхши ташкил этди. Бу колхозда йиғим-терimнинг бориши ҳар беш кунда якунланади. Колхозда теримчилар учун маданий-маиший шароит яратиб берилган. Ҳамма дала шийпонларида теримчилар учун иссиқ овқат ташкил этилган, ҳар 10 кунда колхозчиларнинг меҳнат кунига аванс берилмоқда. Агитаторлар дала шийпонларида систематик равишда суҳбатлар ўтказадилар, деворий газета ва «Жанговар варақа»лар ўз вақтида чиқарилмоқда. Колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти кўпминг килограммчи илғор теримчиларнинг тажрибаларини кенг ёйиш учун бутун воситалардан фойдаланмоқда.

Шунингдек, Пискент районидаги Молотов номли колхоз партия ташкилоти йиғим-териmнинг дастлабки кунларидан кўпминг килограммчилар ҳаракатини кенгайтиришга алоҳида э'тибор берди. Илғор теримчилардан комсомол а'зоси З. Ҳайдарқулова ҳозирданоқ 4 минг килограмм пахта терди. Шукрия Иброҳимова, Жонигул Душаева, Жамила Бадалова ўртоқлар ҳар куни 200—220 килограммдан пахта термоқдалар. Ворошилов номли колхозда коммунист ўртоқ Ҳайитов бригадасининг Зокир Алиев бошлиқ звеноси районда биринчи бўлиб, йиллик пахта тайёрлаш планини бажарди. Звено а'золари давлатга ҳар гектардан яна 15 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олдилар.

Партиявий-сиёсий ишлар яхши йўлга қўйилиб, ишлабчиқаришда коммунист ва комсомолларнинг авангардлик роли оширилган колхозларда йиғим-терим уюшқоқлик блан давом этмоқда, пахта териш ва топшириш графиклари муваффақиятли бажарилмоқда, кунига йиллик планнинг 2—2,5 процентни миқдорида пахта топширилмоқда.

Аммо, шуни айтиш керакки, областимизда пахта териш ва давлатга топшириш сур'ати мутлақо қониқарли эмас. Бунга сабаб шуки, кўпгина колхоз ва совхоз партия ташкилотлари пахта йиғим-теримининг ҳозирги мас'улиятли даврида қониқарсиз ишламоқдалар. Ўртачирчиқ, Бекобод, Гулистон ва бошқа бирқатор район партия комитетлари бошланғич партия ташкилотларига бўш раҳбарлик қилмоқдалар.

Оққўрғон районидаги Каганович номли колхозда пахта ялпи очилган бўлсада, аммо, бошланғич партия ташкилоти йиғим-теримни уюшқоқлик блан ўтказишга бошчилик қилмаётир. Бу колхозда йиғим-теримга ажратилган 632 киши ўрнига пахта теришда 382 кишигина қатнашмоқда. 100 дан ортиқ теримчи иш нормасини бажармайди. Бу колхоз ҳалигача бир процентга етказиб пахта топширгани йўқ. Шунга қарамай бошланғич партия ташкилоти (секретари ўртоқ Раҳмонов) йиғим-терим сур'атини кучайтириш учун та'сирли чоралар кўрмаётир. Оммавий-сиёсий ишлар яхши йўлга қўйилмаган. Ғўза парвариши вақтидаги кўрсаткичлар «Ҳурмат тахтаси»ни «безатиб» турипти. Ўртоқ Раҳмонов ҳам, партбюронинг бошқа а'золари ҳам колхозчилар ўртасида сиёсий агитацияни кучайтириш, интизомни мустаҳкамлаш ишлари блан бевосита шуғулланмайдилар.

Ма'лумки, колхозчиларнинг меҳнат соҳасидаги ғайратини оширишда, меҳнат интизомини мустаҳкамлашда оммавий-сиёсий иш муҳим роль ўйнайди. Шунинг учун агитация-пропаганда ишларига сиёсий тайёргарлиги яхши бўлган колхоз активларини, агроном ва ўқитувчиларни жалб этиш зарур. Сиёсий агитация иши колхоз, совхоз ва МТС ҳаётига боғлаб олиб борилиши, айниқса илғор иш методларини пропаганда қилишга алоҳида э'тибор берилиши лозим. Илғор методларни пропаганда қилишда деворий газета, «Жанговар варақа», «Кўрсаткич тахтаси» ва бошқа воситалардан кенг фойдаланиш лозим.

Район партия комитетлари, МТС зоналари бўйича инструкторлик группалари колхоз, совхоз ва МТС бошланғич партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва етакчилик ролини ҳаркачонгидан ҳам кучайтиришлари лозим. Бошланғич партия ташкилотлари эса коммунист ва комсомолларнинг ишлабчиқаришдаги ролини оширишга, ҳарбир ишда уларнинг авангардлигини та'минлашга эришмоқлари лозим.

Дала шийпонлари пахта йиғим-терими даврида оммавий-агитация ишларининг марказига айлантирилиши зарур. Дала шийпонларида иссиқ овқат, ялилар ташкил этилиши керак. Колхозчиларга ҳар куни қилган ишларининг натижасини эшитдириб туриш блан бирга, уларнинг меҳнат кунига ўз вақтида аванс бериб туришни ташкил этиш зарур. Бу ишларнинг ҳаммаси коммунист ва комсомолларнинг йиғим-терим даврида ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилишларини талаб қилади.

Колхозчи ва механизаторлар ўртасида КПСС XX с'езди шарафига бошланган мусобақани кенг ёйиш, меҳнат унумдорлигини ошириш йўли блан пахта йиғим-терими сур'атини кескин равишда кўпайтириш ва давлат пахта тайёрлаш планини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 38 йиллик байрами кунигача бажаришни та'минлаш—қишлоқ партия ташкилотларининг шарафли бурчидир.

Ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВ Хитой Халқ Республикасининг элчиси ўртоқ ЛЮ СЯОни қабул қилди

21 сентябрьда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Секретари ўртоқ Н. С. Хрушчев Хитой Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси ўртоқ Лю Сяони қабул қилди ва у блан суҳбат қилди. (ТАСС).

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг пленуми

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг V пленуми бўлиб ўтди.

Пленум қуйидаги масалаларни муҳокама қилди:

1. Тошкент область навбатдаги VIII партия конференциясини чақириш тўғрисида. Бу масала юзасидан область партия комитетининг секретари ўртоқ О. А. Алимов доклад қилди.

2. Ташкилий масалалар.

Пленум кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Пленум ўртоқ С. Солимуҳамедовни бошқа ишга ўтганлиги муносабати блан область партия комитетининг секретарлиги вазифасидан озод қилди.

Пленум ўртоқ М. М. Мусахоновни Ўзбекистон КП область комитетининг бюро а'зоси ва секретари қилиб сайлади.

Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетида

Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитети пахтани йиғиб-териш ва тайёрлаш юзасидан районлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1955 йил 15 сентябрьдан 20 сентябрьгача бўлган даврдаги якунини кўриб чиқиб, область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетининг кўчма Қизил байроғини **Пискент** районида (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Латипов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Усмонов**) қолдиришга қарор қилдилар. Бу районда ўтган 5 кунликда 8,6 процент миқдорида пахта тайёрланиб, йиллик план 24,12 процент бажарилган ҳамда топширилган пахтанинг 11,4 проценти **отбор сортга қабул қилинган.**

Совет Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги музокаралар тўғрисида якунловчи АХБОРОТ

17 сентябрьдан 20 сентябрьгача Москвада Совет Иттифоқининг Ҳукумат Делегацияси блан Германия Демократик Республикасининг Ҳукумат Делегацияси ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Совет томонидан музокараларда: СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин, СССР Олий Совети Президиумининг а'зоси Н. С. Хрушчев, СССР Ташқи Савдо министри И. Г. Кабанов, шунингдек СССР Ташқи Ишлар Министрининг ўринбосари В. С. Семенов, СССРнинг Германия Демократик Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Г. М. Пушкин, СССР Ташқи Ишлар Министрлиги 3-нчи Европа Бўлимининг Мудири С. Г. Лапин қатнашдилар.

Германия Демократик Республикаси томонидан музокараларда: Германия Демократик Республикасининг Бош Министри Отто Гротеволь, Германия Демократик Республикаси Бош Министрининг ўринбосари Вальтер Ульбрихт, Германия Демократик Республикаси Бош Министрининг ўринбосари Вилли Штоф, Германия Демократик Республикаси Бош Министрининг ўринбосари Отто Нушке, Германия Демократик Республикаси Бош Министрининг ўринбосари ва Ташқи Ишлар Министри Лотар Больц, Германия Демократик Республикаси Давлат План Комиссиясининг Раиси Бруно Лейшнер, Германия Демократик Республикасининг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Иоганнес Кёниг, Германия Демократик Республикаси Халқ Палатаси Ташқи Ишлар Комиссиясининг Раиси Петер Флорин, Демократик Германия Миллий фронти Миллий Кенгаши Президиумининг Раиси профессор Эрих Корренс, демократик деҳқонлар партиясининг Бош секретари Бертольд Розе, либерал демократик партиянинг бош секретари Манфред Герлах, делегация секретари элчи Фриц Гроссе қатнашдилар.

Музокаралар вақтида Совет Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги дўстона муносабатларни мустаҳкамлашга ва янада ривожлантиришга тааллуқли энг муҳим масалалар муҳокама қилинди.

Музокаралар дўстона ва самимий вазиятда ўтди ҳамда «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатлар тўғрисида Шартнома»ни имзолаш блан тугалланди. Ҳар иккала Томон тенг ҳуқуқлилик, суверенитетни ўзаро ҳурматлаш ва ички ишларга аралашмаслик принципларига асосланган бу Шартнома СССР блан Германия Демократик Республикаси ўртасида вужудга келган дўстона муносабатларни ва яқин ҳамкорликни мустаҳкамлашга ва янада ривожлантиришга ёрдам беради деб қат'ий ишонч билдирдилар. Ҳар иккала Томон яна шу нарсага ҳам аминдирларки, Шартнома Европада тинчликни ва хавфсизликни мустаҳкамлашнинг муҳим фактори бўлади ва бу блан Германияни тинчликсевар ва демократик бир бутун давлат қилиб тиклашга ёрдам беради.

Музокаралар вақтида ҳар иккала Томонни қизиқтираётган халқаро масалалар устида ва, жумладан, тўрт давлат Ташқи ишлар министрларининг Женевада бўладиган кенгаши блан боғлиқ масалалар устида фикр олишув бўлди. Ҳар иккала Томон шу нарсани та'кидладиларки, Германияга тааллуқли масалаларни мазкур кенгашда самарали муҳокама қилмоқ учун Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг ҳам, шунингдек Германия Федерал Республикаси ҳукуматининг ҳам шу масалаларни муҳокама қилишда қатнашмоғи зарур.

Собиқ ҳарбий асирларнинг СССР да қолган ва ўзлари қилган жиноятлари учун жазо муддатини ўтаётган бир қисми тўғрисидаги масала устида фикр олишув бўлди. Бу масала устида Германия Демократик Республикасининг президенти ва Ҳукумати мурожаат қилганлигини э'тиборга олиб, шунингдек Германия Федерал Республикаси ҳукуматининг илтимосини ҳисобга олиб, Совет ҳукумати бу масалани хайрихоҳлик блан кўриб чиқишини ва ўз таклифларини СССР Олий Совети Президиумига тақдим қилишини билдирди.

20 сентябрьда Москвада имзоланган «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатлар тўғрисида Шартнома», шунингдек СССР Ташқи Ишлар Министрининг ўринбосари В. А. Зорин блан Германия Демократик Республикаси Ташқи ишлар министри Лотар Больцнинг бир-бирларига юборган хатларининг текстлари қуйида э'лон қилинади.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатлар тўғрисида ШАРТНОМА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советининг Президиуми ва Германия Демократик Республикасининг Президенти,

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси тенг ҳуқуқлилик, суверенитетни ўзаро ҳурматлаш ва ички ишларга аралашмаслик асосида яқин ҳамкорликни ривожлантириш ва ўз ўрталаридаги дўстона муносабатларни янада мустаҳкамлаш истаги блан ҳаракат қилиб,

1954 йилги Париж Битимлари кучга кирганлиги сабабли янги вазият вужудга келганлигини ҳисобга олиб,

Халқаро тинчликни ва Европадаги хавфсизликни сақлашга ва мустаҳкамлашга ёрдам бериш мақсадида, шунингдек Германияни тинчликсевар ва демократик бир бутун давлат қилиб тиклаш ҳамда Германия блан сулҳ шартномаси тузишни ҳал қилиш мақсадида Совет Иттифоқи блан Германия Демократик Республикасининг куч ва ғайратларини бирлаштириш совет ва герман халқларининг манфаатларига, шунингдек Европадаги бошқа халқларнинг ҳам манфаатларига мос бўлиб тушади, деган ишонч блан,

Совет Иттифоқи ва Германия Демократик Республикасининг умуман Германияга тааллуқли халқаро мавжуд битимлар бўйича ўз зиммаларига олган мажбуриятларини э'тиборга олиб,

Ушбу Шартномани тузишга қарор қилдилар ва ўзларининг вакиллари қилиб:

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советининг Президиуми — ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганинни,

Германия Демократик Республикасининг Президенти — Германия Демократик Республикасининг Бош Министри Отто Гротевольни тайинладилар.

Улар лозим бўлган формада ва тўла тартибда деб топилган ваколатларини айирбошлаганларидан кейин қуйидаги битимга келдилар:

1-модда

Аҳдлашувчи Томонлар, ўз ўрталаридаги муносабатлар тўла тенг ҳуқуқлиликка, суверенитетни ўзаро ҳурматлашга ва ички ишларга аралашмасликка асосланади, деб тантанали равишда та'кидлайдилар.

Шунга мувофиқ, Германия Демократик Республикаси ўзининг ички ва ташқи сиёсатига доир, шу жумладан, Германия Федерал Республикаси блан муносабатларга доир, шунингдек бошқа давлатлар блан муносабатларни ривожлантиришга доир масалалар устида қарорлар қабул қилишга эркдидир.

2-модда

Аҳдлашувчи Томонлар Европада ва бутун дун'ёда тинчлик ҳамда хавфсизликни та'минлашни ўзига мақсад қилиб олган ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг принципларига мувофиқ бўлган барча халқаро ишларда самимий ҳамкорлик руҳида қатнашишга ўзларининг тайёр эканликларини билдирадилар.

Шу мақсад блан улар ҳар иккала давлат манфаатларига тааллуқли барча муҳим халқаро масалалар устида бир-бирлари блан маслаҳатлашиб турадилар ва тинчликнинг бузилишига йўл қўймаслик мақсадида қўлларидан келган ҳамма чораларни кўрадилар.

3-модда

Ҳар иккала мамлакат манфаатларига мувофиқ равишда ва дўстлик принципларига амал қилиб, Аҳдлашувчи Томонлар Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги мавжуд иқтисодий, илмий-техника ва маданий алоқаларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, бир-бирларига мумкин бўлган ҳарқандай иқтисодий ёрдамни бериб туриш ҳамда зарур бўлган иқтисодий ва илмий-техника ҳамкорлигини амалга ошириш тўғрисида бир битимга келдилар.

4-модда

Ҳозирги вақтда Германия Демократик Республикасида мавжуд халқаро битимларга мувофиқ равишда турган совет қўшинлари Совет Иттифоқи Ҳукумати блан Германия Демократик Республикаси Ҳукумати ўртасида тузиладиган қўшимча битим асосида белгиланадиган шартлар блан, Германия Демократик Республикаси ҳукумати рози бўлгани ҳолда Германия Демократик Республикаси территориясида вақтинча қолдирилади.

Германия Демократик Республикаси территориясида вақтинча турган совет қўшинлари Германия Демократик Республикасининг ички ишларига ва мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётига аралашмайдилар.

5-модда

Аҳдлашувчи Томонлар шундай битимга келдиларки, уларнинг асосий мақсади тегишли музокаралар олиб бориш йўли блан бутун Германия учун сулҳ шартномаси тузилишига эришишдан иборатдир. Шунга мувофиқ, улар сулҳ шартномаси тузилмоғи ва тинчликсевар ҳамда демократик негизларда Германиянинг бирлигини тикламоқ учун зарур бўлган куч ва ғайратларни сарф қиладилар.

6-модда

Шартнома Германия тинчликсевар ва демократик бир бутун давлат бўлиб тиклангунча ёки Аҳдлашувчи Томонлар ушбу Шартномани ўзгартириш ёки уни амал қилишдан тўхтатиш тўғрисида битимга келмагунча, ўз кучини сақлаб тураверади.

7-модда

Ушбу Шартнома ратификация қилиниши керак ва ратификация ёрлиқлари яқин фурсатда Берлинда айирбош қилинган кундан бошлаб кучга киради.

Москва шаҳрида 1955 йил 20 сентябрьда ҳарқайсиси рус ва немис тилларида икки нусхада тузилди, ҳар иккала текст ҳам бирхилда кучга эгадир.

СССР Олий Совети Президиумининг ваколати блан Н. БУЛГАНИН.

Германия Демократик Республикаси Президентининг ваколати блан Отто ГРОТЕВОЛЬ.

Москва шаҳри, 1955 йил 20 сентябрь.

Германия Демократик Республикасининг Ташқи Ишлар Министри ўртоқ Лотар БОЛЬЦга

Ҳурматли ўртоқ Министр,

Совет Иттифоқи Ҳукумати Москвада 1955 йил 17—20 сентябрьда Совет Иттифоқи хукумати блан Германия Демократик Республикаси ҳукумати ўртасида бўлиб ўтган музокаралар натижасида қуйидагилар тўғрисида бир битимга келинганлигини та'кидлашни менга топширди:

1. Германия Демократик Республикаси Германия Демократик Республикаси чегараларида, Германия Демократик Республикаси блан Германия Федерал Республикаси ўртасидаги демаркация линиясида, Катта Берлиннинг ташқи чегарасида, Берлинда, шунингдек Германия Федерал Республикаси блан Ғарбий Берлин ўртасида Германия Демократик Республикаси территориясидан ўтган алоқа йўлларида қўриқлаш ва контрольлик қилишни амалга оширади.

Германия Федерал Республикаси блан Ғарбий Берлин ўртасида Германия Демократик Республикаси территорияси орқали ўтган алоқа йўлларида қўриқлаш ва контрольлик қилиш амалга оширилиши муносабати блан Германия Демократик Республикаси Германия Федерал Республикасининг ёки Ғарбий Берлиннинг темир йўл, автомобиль ва сув транспортини, уларнинг гражданлари ёки аҳолиси, шунингдек четэл давлатлари транспортини ва уларнинг гражданларини транзит қилиш блан боғлиқ бўлган ҳамма масалаларни Германия Федерал Республикасининг тегишли ҳукумат ма'мурлари блан ҳал этишни та'минлайди, бундан АҚШ, Англия ва Франция қўшинларининг Ғарбий Берлиндаги ходимлари ва юклари мустаснодирки, бу ҳақда қуйида, ушбу хатнинг иккинчи моддасида гапирилади.

Шу айтилганларга мувофиқ, Германия Демократик Республикасининг ички сув йўлларида кемалар қатнамоғи учун тегишли ҳужжатларни бериш ва расмийлаштириш вазифалари ва бошқа вазифалар тўла равишда Германия Демократик Республикасининг органлари томонидан амалга оширилади.

2. Франция, Англия ва АҚШнинг Ғарбий Берлинда жойлаштирилган гарнизонларининг аскарий ходимлари ва юкларининг Германия Федерал Республикаси блан Ғарбий Берлин ўртасида қатнаши устидан контрольлик қилиш вақтинча, тегишли Битим тузилганга қадар, Германиядаги Совет Қўшинлари Группаси Қўмондонлиги томонидан амалга оширилади.

Уч ғарбий давлатнинг Ғарбий Берлиндаги гарнизонларининг аскарий ходимлари ва юкларини тўрт давлат ўртасида қабул қилинган мавжуд қарорлар асосида:

а) Берлин — Мариенборн автострадаси орқали;

б) Берлин — Гельмштедт темир йўли орқали (бўш вагонларни Берлин—Эбисфельде темир йўли орқали ўтказиб юбориш шарти блан);

в) Берлин — Гамбург, Берлин — Буккебург, Берлин — Франкфурт — Майн ҳаво йўлаклари орқали — ўтказиб туришга йўл қўйилади.

В. ЗОРИН.

Москва шаҳри, 1955 йил 20 сентябрь.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Ташқи Ишлар Министрининг ўринбосари ўртоқ В. А. ЗОРИНга

Ҳурматли ўртоқ Министр ўринбосари,

Германия Демократик Республикаси Ҳукумати Москвада 1955 йил 17—20 сентябрьда Германия Демократик Республикаси ҳукумати блан Совет Иттифоқи ҳукумати ўртасида бўлиб ўтган музокаралар натижасида қуйидагилар тўғрисида бир битимга келинганлигини та'кидлашни менга топширди:

1. Германия Демократик Республикаси Германия Демократик Республикаси чегараларида, Германия Демократик Республикаси блан Германия Федерал Республикаси ўртасидаги демаркация линиясида, Катта Берлиннинг ташқи чегарасида, Берлинда, шунингдек Германия Федерал Республикаси блан Ғарбий Берлин ўртасида Германия Демократик Республикаси территориясидан ўтган алоқа йўлларида қўриқлаш ва контрольлик қилишни амалга оширади.

Германия Федерал Республикаси блан Ғарбий Берлин ўртасида Германия Демократик Республикаси территорияси орқали ўтган алоқа йўлларида қўриқлаш ва контрольлик қилиш амалга оширилиши муносабати блан Германия Демократик Республикаси Германия Федерал Республикасининг ёки Ғарбий Берлиннинг темир йўл, автомобиль ва сув транспортини, уларнинг гражданлари ёки аҳолиси, шунингдек четэл давлатлари транспортини ва уларнинг гражданларини транзит қилиш блан боғлиқ бўлган ҳамма масалаларни Германия Федерал Республикасининг тегишли ҳукумат ма'мурлари блан ҳал этишни та'минлайди, бундан АҚШ, Англия ва Франция қўшинларининг Ғарбий Берлиндаги ходимлари ва юклари мустаснодирки, бу ҳақда қуйида, ушбу хатнинг иккинчи моддасида гапирилади.

Шу айтилганларга мувофиқ, Германия Демократик Республикасининг ички сув йўлларида кемалар қатнамоғи учун тегишли ҳужжатларни бериш ва расмийлаштириш вазифалари ва бошқа вазифалар тўла равишда Германия Демократик Республикасининг органлари томонидан амалга оширилади.

2. Франция, Англия ва АҚШнинг Ғарбий Берлинда жойлаштирилган гарнизонларининг аскарий ходимлари ва юкларининг Германия Федерал Республикаси блан Ғарбий Берлин ўртасида қатнаши устидан контрольлик қилиш вақтинча, тегишли Битим тузилганга қадар, Германиядаги Совет Қўшинлари Группаси Қўмондонлиги томонидан амалга оширилади.

Уч ғарбий давлатнинг Ғарбий Берлиндаги гарнизонларининг аскарий ходимлари ва юкларини тўрт давлат ўртасида қабул қилинган мавжуд қарорлар асосида:

а) Берлин — Мариенборн автострадаси орқали;

б) Берлин — Гельмштедт темир йўли орқали (бўш вагонларни Берлин — Эбисфельде темир йўли орқали ўтказиб юбориш шарти блан);

в) Берлин — Гамбург, Берлин — Буккебург, Берлин — Франкфурт — Майн ҳаво йўлаклари орқали — ўтказиб туришга йўл қўйилади.

Л. БОЛЬЦ.

Н. А. БУЛГАНИН ва Н. С. ХРУШЧЕВ Япония парламент делегацияси а'золарини қабул қилдилар

21 сентябрьда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин ва СССР Олий Совети Президиумининг а'зоси Н. С. Хрушчев СССР Олий Советининг таклифига мувофиқ Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Япония парламент делегацияси а'золарини Катта Кремль Саройида қабул қилдилар.

Қабул маросимида Япония парламентининг депутатлари Токутаро Китамура ва Масару Номидзо (делегация раҳбарлари) ва делегация а'золари: Осаму Инаба, Гоичи Ито, Сичиро Ходзуми, Сецуо Ямада, Хисао Исино, Каку Андо, Соичи Усуи, Хандзи Огава, Иосиро Кикучи, Тосио Кавамото, Масанобу Пудзи, Томоаки Найто, Масао Хиросе, Тамае Фукагава хоним, Матаичиро Окумура, Чиудзи Куно, Киионди Нодзава, Дзюничи Фукуи, Сиоичи Аояма, Томодзо Акадзи, Каку Асика, Кацудзиро Нагаи, Бей Хоаси, Морито Морисима, Сиодзи Окада, Иосио Кодзаки, Токудзи Камеда, Сидо Ониси, Икко Касуга, Харудзи Тахара, Сатоко Тогано хоним, Такаичи Накамура, Хадзиме Танака, Ичиро Цунеока, Горо Судо ҳозир бўлдилар.

Н. А. Булганиннинг қисқача кириш нутқидан кейин Н. С. Хрушчев Япония парламент а'золарига мурожаат қилиб, Япония блан Совет давлати ўртасидаги муносабатларни яхшилаш блан боғлиқ бўлган масалалар юзасидан ошкора фикр олишишга таклиф этди.

Бўлиб ўтган суҳбатда Токутаро Китамура ва Масару Номидзо Япония парламенти а'золари делегациясининг алоҳида э'тиборини жалб этадиган проблемалар доирасини делегация номидан характерлаб берди.

Н. С. Хрушчев Совет Иттифоқи блан Япония ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш йўллари тўғрисида, иккала мамлакат ўртасида савдо муносабатларини ривожлантириш тўғрисида ва бу муносабатларнинг аҳамияти ҳақида, маданий алоқалар ўрнатиш тўғрисида берилган ҳамма саволларга совет нуқтаи назарини баён этадиган батафсил жавоблар қайтарди.

Икки соатга яқин давом этган суҳбатнинг охирида Н. С. Хрушчев Япония парламенти а'золаридан Япония халқига совет кишилари номидан энг яхши тилакларни топширишни сўради ҳамда совет халқи япон халқи блан тинч ва дўст бўлиб яшашни истайди, деб та'кидлади.

Н. А. Булганин Совет ҳукумати номидан шу тилакларга қўшилди.

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчевнинг Япония парламенти депутатлари блан суҳбати тўғрисидаги муфассал ҳисобот газетанинг навбатдаги сонларидан бирида э'лон қилинади. (ТАСС).

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. ВОРОШИЛОВ Жаноб олийларига

Москва

Ватанимга қайтиб келиб, Раис жаноблари, Сизга ҳамда менинг СССРга қилган визитимнинг муваффақиятига ёрдам берган ҳамма кишиларга биз Москвада бўлган вақтимизда менга ва менинг ҳамма ҳамроҳларимга кўрсатилган самимий ва дўстона меҳмондўстлик учун чин кўнгилдан ташаккур изҳор қиламан. Шу блан бирга, музокараларимиз вақтида совет томонидан Финляндияга нисбатан кўрсатилган алоҳида-хайрихоҳлик учун Раис жаноблари, шахсан Сизга ва Сиз орқали Совет Иттифоқи ҳукуматига яна бир марта ташаккур билдираман. Бу музокараларнинг натижалари иккала томон учун ҳам қимматлидир ва халқларимиз ўртасидаги содиқ дўстликнинг ёрқин далилидир.

Ю. К. ПААСИКИВИ.
Финляндия Республикасининг Президенти

Хельсинки.

СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. БУЛГАНИНга

ГДР БОШ МИНИСТРИНИНГ ТЕЛЕГРАММАСИ

Москва, Кремль

Қадрли ўртоқ Раис, ГДР Ҳукумат делегацияси Сизнинг гўзал ва қудратли мамлакатингиздан жўнаб кетаётиб Сизга, СССР Ҳукуматига ва бутун совет халқига ўзининг самимий саломларини ва тилакларини йўллайди. Сизнинг мамлакатингизда бўлган вақтимизда бизга кўрсатган меҳмондўстлигингиз учун ташаккуримизни қабул қилғайсиз.

Бизнинг музокараларимиз ва бу музокараларнинг натижалари тинчликни мустаҳкамлаш мақсадида иккала халқимизнинг бахт-саодати учун дўстона муносабатларимизни ва қардошларча ҳамкорлигимизни мустаҳкамлаш ва кенгайтириш йўлида қўйилган яна бир қадамдир.

О. ГРОТЕВОЛЬ.

1955 йил, 21 сентябрь.
Давлат чегарасидан учиб ўтиш вақтида самолётдан радио орқали юборилган.

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. БУЛГАНИН Жаноб олийларига

УРХО КЕККОНЕННИНГ ТЕЛЕГРАММАСИ

Москва

Москвадан қайтиб келиб, шахсан Сиз, Раис жанобларидан ва Сиз орқали СССР ҳукуматидан менга ва бутун делегациямизга кўрсатилган самимий меҳмондўстлик учун чуқур ташаккуримни қабул қилишингизни сўрайман. Раис жаноблари, Сизнинг ёрдамингиз туфайли бизнинг музокараларимиз тўла ҳамжиҳатлик руҳида ўтди ва халқларимизнинг дўстлигига муносиб бўлган ҳамда Финляндия блан Совет Иттифоқи ўртасидаги мустаҳкам яхши қўшничилик муносабатларининг гарови бўлган натижалар берди. Раис жаноблари, ана шунинг учун Сизга яна бир марта чин кўнгилдан раҳмат.

Урхо КЕККОНЕН
Финляндия Бош Министри.

Хельсинки.

СССР Министрлар Советида

СССР Министрлар Совети СССРнинг Германиядаги Олий Комиссари вазифасини бекор қилишга қарор қилди.

СССРнинг Германия Демократик Республикасидаги Элчисига бутун Германияга тааллуқли бўлган ва тўрт давлат қарорларидан келиб чиқадиган масалалар бўйича АҚШ. Англия ва Франциянинг Германия Федерал Республикасидаги вакиллари блан тегишли алоқалар қилиб туриш вазифаси юклатилди.

АҚШ. Англия ва Франциянинг Германия Федерал Республикаси территориясидаги қўшинлари бош қўмондонлари блан тегишли алоқалар қилиб туриш вазифаси Германиядаги Совет Қўшинлари Группасининг Бош Қўмондони зиммасида қолдирилди.

Германия Демократик Республикасида Германиядаги Контроль Кенгашининг ижтимоий ҳаёт шароитини тинчликсеварлик ва демократик негизларда қайта қуриш тўғрисидаги қарорлари амалга оширилганлиги сабабли ва Германия Демократик Республикасининг мавжуд қонунлари мазкур қарорларни ўз кучида сақлаб қолишни ортиқча қилиб қўйганлигини э'тиборга олиб, СССР Министрлар Совети шу нарсани белгилайди. Германиядаги Контроль Кенгашининг тўрт давлатнинг Германияни оккупация қилиб туриш ҳуқуқларини амалга ошириш тартибида 1945 — 1948 йилларда нашр этган тегишли қонунлари, директивалари, буйруқлари ва бошқа қарорлари Германия Демократик Республикаси территориясида ўз кучини йўқотади.

Германия Демократик Республикаси территориясида Контроль Кенгашининг мазкур қарорлари ўз кучини йўқотганлиги Совет Иттифоқининг бутун Германияга нисбатан тўрт давлатнинг тегишли қарорларидан келиб чиқадиган ҳуқуқларига ва мажбуриятларига дахл қилмайди.

Н. А. БУЛГАНИН ҲИНДИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ СССРДАГИ ЭЛЧИСИ К. П. Ш. МЕНОННИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

20 сентябрьда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин Ҳиндистон Республикасининг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси К. П. Шивасанкар Менонни қабул қилди. (ТАСС).

Н. А. БУЛГАНИН АФҒОНИСТОННИНГ СССРДАГИ ЭЛЧИСИ ҒУЛОМ ЯҲ'Е ТАРЗИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин 20 сентябрьда Афғонистоннинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Ғулом Яҳ'е Тарзини қабул қилди. (ТАСС).

Область колхозларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1955 йил 21 сентябрьгача бўлган МА'ЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

№ №	Колхозларнинг номи	Йиллик планнинг бажарилиши	колхоз раиси	партия ташкилотининг секретари	Қайси райондан
1.	Молотов номли	36,8	Ҳайдаров	Анорқулов	Пискент
2.	Каганович номли	34,3	Қўшоқов	Бўриев	Оҳангарон
3.	Охунбобоев номли	34,0	Маркаев	—	Ховос
4.	Калинин номли	31,6	Нишонов	Умаров	Оҳангарон
5.	Калинин номли	30,6	Қодиров	Эгамқулов	Пискент
6.	Жамбул номли	29,5	Икромов	Тўлаганов	Юқоричирчиқ
7.	Сталин номли	29,4	Ҳайдаров	Маматқулов	Пискент
8.	Булганин номли	27,8	Сауров	Ўралов	Ховос
9.	Ленин номли	27,3	Худойбердиев	Саидхонов	Пискент
10.	Горький номли	25,5	Отаметов	Рахмонов	Ўртачирчиқ
11.	Каганович номли	25,4	Кранов	Нишонов	Пискент
12.	Молотов номли	24,8	Игнатенко	Янкачаров	Бекобод
13.	«Ленин йўли»	24,5	Усмонов	Эшпўлатов	Ўртачирчиқ
14.	«Ленинобод»	24,4	Юнусов	Эгамбердиев	Оққўрғон
15.	Тельман номли	23,9	Гуриев	Ҳамдамов	Оққўрғон
16.	Вильямс номли	23,5	Азаматов	Мавлонов	Бўка
17.	Охунбобоев номли	23,4	Наримов	Сарсонбоев	Оржоникидзе
18.	Молотов номли	23,4	Холжонов	Бадиров	Октябрь
19.	«XIX партс'езд»	23,2	Дўсабоев	Хўжаев	Бўка
20.	М. Горький номли	23,0	Хван Ден Гвон	Ни Виктор	Мирзачўл
21.	«XIX партс'езд»	22,7	Емен-ман	Юн тхань ен	Ўртасарой
22.	Куйбишев номли	22,3	Тўхтамуродов	Назаров	Оҳангарон
23.	Свердлов номли	22,3	Ким Гван-Хо	Ан Петр	Гулистон
24.	Киров номли	22,0	Зулпиев	Назаров	Оҳангарон
25.	Жданов номли	21,8	Мирраҳимов	Зарипов	Пискент
26.	Сталин номли	21,6	Усмонов	Абдураҳмонов	Боёвут
27.	Хрушчев номли	21,6	Шиматов	Пирматов	Гулистон
28.	«Красний хлопкороб»	21,5	Нашуров	Хошимов	Бекобод
29.	«Чорвадор»	21,3	Агайдаров	Шаминов	Мирзачўл
30.	Охунбобоев номли	21,2	Ўралов	Холтўраев	Оҳангарон
31.	Андреев номли	21,1	Талаббоев	Айдаров	Юқоричирчиқ
32.	Маленков номли	21,1	Холжигитов	Шохидов	Пискент
33.	«Ҳақиқат»	21,0	Йўлдошева	Ибрагимов	Сирдар'ё
34.	Сталин номли 2	20,9	Умиров	Сайдуллаев	Бекобод
35.	Ленин номли	20,7	Қўчқоров	Тўйчиев	Янгийўл
36.	Ворошилов номли	20,6	Худойбердиев	Маҳмудов	Ховос
37.	Куйбишев номли	20,6	Рахмонов	Мақсудов	Оққўрғон
38.	Охунбобоев номли	20,5	Исматов	Нажмитдинов	Мирзачўл
39.	Хрушчев номли	20,0	Маматов	Ниёзалиев	Боёвут
40.	«XIX партс'езд»	20,0	Мавлонов	Хожиев	Ховос
41.	Андреев номли	19,9	Набиев	Султонов	Оҳангарон
42.	«Коммунизм»	19,9	Ражабов	Раҳимов	Ўртасарой
43.	Жданов номли	19,9	Хожибеков	Эсиргапов	Верхне-волинск
44.	«Сталинчи»	19,9	Жўрабеков	Олмахонов	Октябрь
45.	Охунбобоев номли	19,8	Саломов	Ғуломов	Ўртасарой
46.	Будённий номли	19,8	Каримов	Филатов	Чиноз
47.	«Сталинчи»	19,8	Каржаулов	Тожиметов	Оққўрғон
48.	Жданов номли	19,7	Қодиров	Шоимқулов	Боёвут
49.	Ленин номли	19,7	Каримов	Ибрагимов	Бўка
50.	«Полярная звезда»	19,7	Ким Пен Хва	Нам Семен	Ўртасарой
51.	Сталин номли	19,7	Файзиев	Мусурмонов	Бўка
52.	Охунбобоев номли	19,4	Хожиматов	Умаров	Бўка
53.	Маленков номли	19,4	Эгамбердиев	Усмонов	Оржоникидзе
54.	Ворошилов номли	19,3	Мирзаев	Аҳмедов	Мирзачўл
55.	«Ленинизм»	19,3	Мирзажонов	Назаров	Бўка
56.	«Ленинград»	19,2	Муҳсимов	Иноятов	Оржоникидзе
57.	Молотов номли	19,1	Латипов	Хатамов	Боёвут
58.	Молотов номли	19,1	Аитбоев	Эрманов	Мирзачўл
59.	Ворошилов номли	19,0	Отабоев	Саломов	Оққўрғон
60.	Маленков номли	19,0	Пак Ир-пен	Омонов	Мирзачўл
61.	Охунбобоев номли	18,9	Раҳмонов	Турганбеков	Пискент
62.	Ленин номли	18,8	Мирзаев	Аҳмедов	Бекобод
63.	«Большевик»	18,8	Норқулов	Бабатқулов	Бекобод
64.	Маленков номли	18,8	Исмоилов	Куванишев	Чиноз
65.	«Қизил Октябрь»	18,7	Брухтий	Захарченко	Мирзачўл
66.	Хрушчев номли	18,7	Омонов	Сермурзаев	Оржоникидзе
67.	Ворошилов номли	18,6	Толипов	Абдумўминов	Пискент
68.	«Ўзбекистон»	18,6	Раҳимжонов	Кибишев	Октябрь
69.	Киров номли	18,4	Дўсбеков	Акрамов	Пискент
70.	Ленин номли	18,4	Эрназаров	Давиров	Октябрь
71.	«Красная заря»	18,2	Лян Семен	Ли Алексей	Оққўрғон
72.	«Красная заря»	18,2	Турдиев	Эргутаев	Гулистон
73.	Андреев номли	18,1	Омонтоев	Усмонов	Пискент
74.	Маленков номли	18,1	Отабоев	Абдуллаев Т.	Бекобод
75.	Маленков номли	18,1	Аҳмедбобоев	Ким Николай	Ўртасарой
76.	Сталин номли	18,1	Маннонов	Ойтўраев	Оржоникидзе
77.	Каганович номли	18,0	Умаров	Иноғомжонов	Бўка
78.	Сталин номли	18,0	Жонжаков	Истамқулов	Юқоричирчиқ
79.	Куйбишев номли	17,9	Юсупов	Маматов	Верхне-волинск
80.	К. Маркс номли	17,9	Султонов	Жуманов	Верхне-волинск
81.	Куйбишев номли	17,8	Йўлдошев	Қобулов	Ўртачирчиқ
82.	Сталин номли	17,6	Парпиев	Мусанов	Оққўрғон
83.	«XIX партс'езд»	17,,6	Мусаев	Петралиев	Пискент
84.	Тельман номли	17,5	Шамсиев Е.	Шамсиев С.	Октябрь
85.	Ленин номли	17,5	Абдусаломов	Ўрмонов	Боёвут
86.	Жданов номли	17,4	Латипов	Усмонов	Оҳангарон
87.	Свердлов номли	17,4	Муҳамаджонов	Хўжаев	Ўртасарой
88.	Хрушчев номли	17,4	Рустамов	Мақсудов	Октябрь
89.	Навоий номли	17,3	Омонов	Мусурмонов	Оққўрғон
90.	К. Маркс номли	17,2	Бердиев	Пармонов	Гулистон
91.	К. Маркс номли	17,2	Ашуров	Исломов	Бўка
92.	М. Горький номли	17,0	Раҳимов	Валиев	Верхне-волинск
93.	«8 март»	17,0	Исроилов	Норматов	Мирзачўл
94.	Молотов номли	16,7	Пўлатов	Абдуазимов	Оржоникидзе
95.	«Ленинизм»	16,7	Тиллаев	Алипов	Сирдар'ё
96.	Будённий номли	16,6	Шодибеков	Тожибоев	Оққўрғон
97.	Каганович номли	16,6	Пўлатов	Нуронов	Боёвут
98.	«Қизил Октябрь»	16,6	Рустамов	Назруллаев	Чиноз
99.	«ХУIII партконференция»	16,5	Бездетний	Маманов	Сирдар'ё
100.	Охунбобоев номли	16,4	Имомов	Каржовов	Октябрь
101.	Ленин номли	16,4	Йўлдошев	Шодмонов	Мирзачўл
102.	Молотов номли	16,4	Нахилов	Рустамов	Чиноз
103.	«Ўзбекистон 30 йиллиги»	16,4	Алимуҳамедов	Ибрагимов	Сирдар'ё
104.	Будённий номли	16,2	Мамалатипов	Олтмишев	Мирзачўл
105.	«Қизил Ўзбекистон»	16,2	Матқобулов	Элбусинов	Оржоникидзе
106.	Свердлов номли	16,2.	Шораҳмедов	Тожибоев	Янгийўл
107.	Киров номли	16,1	Ғиёсов	Маматов	Оржоникидзе
108.	Ворошилов номли	16,0	Қирғизбоев	Рисқиев	Ўртачирчиқ
109.	Маленков номли	16,0	Мангитов	Абдураимов	Ховос
110.	Андреев номли	15,8	Эрматов	Азимов	Октябрь
111.	Маленков номли	15,7	Каримов	Қодиров	Гулистон
112.	Каганович номли	15,6	Тошбоев	Жаваков	Бекобод
113.	Ленин номли	15,6	Мираҳмедов	Салимов	Чиноз
114.	«Сталинград»	15,5	Юсупова	Саденов	Оржоникидзе
115.	«Париж Коммунаси»	15,4	Йўлдошев	Кумеков	Юқоричирчиқ
116.	К. Маркс номли	15,3	Бердимуротов	Бобомуратов	Оққўрғон
117.	Куйбишев номли	15,3	Қосимов	Тожибоев	Мирзачўл
118.	Сталин номли	15,3	Синдаров	Нурсаидов	Сирдар'ё
119.	Т. Шевченко номли	15,3	Маманов	Ашеров	Сирдар'ё
120.	Маленков номли	15,2	Сафаров	Бўронбоев	Октябрь
121.	Калинин номли	15,1	Рисқулов	Бегитқулов	Оққўрғон
122.	Маленков номли	15,1	Мирзаев	Хусаинов	Верхне-волинск
123.	Хрушчев номли	15,1	Митязов	Кўкиев	Сирдар'ё
124.	Калинин номли	15,0	Ким	Тожибоев	Верхне-волинск
125.	Каганович номли	15,0	Шодмонқулов	Отабеков	Сирдар'ё
126.	«Победа»	14,9	Бегимқулов	Ҳасанов	Верхне-волинск
127.	«Қизил юлдуз»	14,8	Боймуротов	Қодиров	Мирзачўл
128.	Хрушчев номли	14,7	Есенбеков	—	Чиноз
129.	Сталин номли	14,7	Ортиқов	Абдураҳимов	Янгийўл
130.	«Красний Восток»	14,7	Носиров	Хегай	Гулистон
131.	Жданов номли	14,7	Кан	Угай	Янгийўл
132.	Ленин номли	14,7	Мелибоев	Машрапов	Оққўрғон
133.	«Коммунизм»	14,7	Тошев	Холтўраев	Бўка
134.	Ворошилов номли	14,5	Аҳмедов	Абдумаликов	Чиноз
135.	Сталин номли	14,5	Мун	Ёқубов	Чиноз
136.	«Ленинобод»	14,5	Тошпўлатов	Валиев	Бўка
137.	Жамбул номли	14,5	Шукуров	Соадатов	Бўка
138.	Молотов номли	14,5	Маҳмудов	Шапатов	Бўка
139.	Шверник номли	14,4	Обидов	Паяев	Верхне-волинск
140.	«Коммуна»	14,4	Содиқов	Жўраев	Мирзачўл
141.	Крупская номли	14,4	Турсунқулов	Шомуротов	Гулистон
142.	Ильич номли	14,3	Зокиров	—	Ўртачирчиқ
143.	Сталин номли	14,3	Толибоев	Мирзааҳмедов	Октябрь
144.	Дзержинский номли	14,2	Шукуралиев	Султонов	Бекобод
145.	«Ленинизм»	14,2	Тожибоев	Мавлонов	Юқоричирчиқ
146.	Будённий номли	14,2	Худойбердиев	Пак	Ўртасарой
147.	Маленков номли	14,1	Хаитбоев	Юсупов	Бўка
148.	Охунбобоев номли	14,1	Убайдулла-хўжаев	Маҳкамов	Сирдар'ё
149.	Василевский номли	14,0	Абдуллаев	Эргашев	Мирзачўл
150.	Калинин номли	14,0	Умаров	Жалилов	Гулистон
151.	Каганович номли	13,9	Власов	Коланов	Ўртачирчиқ
152.	К. Маркс номли	13,9	Ҳайдаров	—	Пискент
153.	«XIX партс'езд»	13,9	Мавлонов	Нигматуллин	Сирдар'ё
154.	Сталин номли	13,8	Муҳамедов	Алибоев	Мирзачўл
155.	Ленин номли	13,8	Пак Георгий	Догай Ду-Ен	Ўртасарой
156.	Маленков номли	13,8	Синдаров	Бўрибоев	Сирдар'ё
157.	Жданов номли	13,8	Орипов	Файзиев	Оққўрғон
158.	Киров номли	13,7	Эрмаков	Мамуров	Ховос
159.	Сталин номли	13,7	Ҳайдаров	Акманов	Ўртасарой
160.	Молотов номли	13,7	Назаров	Азимов	Гулистон
161.	«Коммунизм»	13,6	Вобоев	Абдуқодирова	Сирдар'ё
162.	Хрушчев номли	13,6	Шубладзе	Бўтаев	Янгийўл
163.	Сталин номли 1	13,6	Очилов	Абдуллаев Р.	Бекобод
164.	Андреев номли	13,5	Султонов	Холматов	Гулистон
165.	Андреев номли	13,5	Пак Г.	Нам	Ўртачирчиқ
166.	«Ленинобод»	13,5	Бердиёров	Қулматов	Сирдар'ё
167.	Шверник номли	13,5	Йўлдошев	Исломхўжаев.	Пискент
168.	«Северний маяк»	13,5	Цой С. Г.	Цой П. А.	Ўртасарой
169.	«XIX партс'езд»	13,4	Воҳидов	Абдухолиқов	Янгийўл
170.	Молотов номли	13,4	Матқодиров	Басаров	Оққўрғон
171.	К. Маркс номли	13,4	Хўжибеков	Холмуротов	Боёвут
172.	Жданов номли	13,3	Жабборов	Ўралов	Мирзачўл
173.	Андреев номли	13,2	Галиулин	Хидиров	Верхне-волинск
174.	Шверник номли	13,2	Ҳамидов	Маматов	Мирзачўл
175.	Мичурин номли	12,9	Бобоев	Қурбонов	Бўка
176.	Энгельс номли	12,9	Ҳайдаров	Аҳмедов	Октябрь
177.	«XVIII партс'езд»	12,9	Келесбоев	Ахатов	Калинин
178.	Петров номли	12,8	Султонов	Ойхўжаев	Янгийўл
179.	Молотов номли	12,7	Комолов	Ортиқалиев	Янгийўл
180.	«Победа Октября»	12,7	Нормуҳамедов	Жонанбеков	Калинин
181.	Охунбобоев номли	12,7	Пўлатов	Рустамбеков	Оққўрғон
182.	Киров номли	12,7	Хроколов	Хван	Октябрь
183.	«Сталинград»	12,6	Сотқулов	Турсунқулов	Бўка
184.	«Ўзбекистон 30 йиллиги»	12,6	Цой Ин Гук	Омаров	Ўртачирчиқ
185.	«Қизил Октябрь»	12,5	Пискорский	Ражабов	Верхне-волинск
186.	Свердлов номли	12,4	Рембетов	Топканов	Верхне-волинск
187.	Маленков номли	12,4	Саидбеков	Абдураҳмонов	Янгийўл
188.	Молотов номли	12,4	Цой Ен Фин	Дя-Цан-Гин	Ўртасарой
189.	Жданов номли	12,4	Зокиров	Юсупов	Ўртасарой
190.	Оржоникидзе номли	12,4	Талилов	Тредьяченко	Ўртасарой
191.	Пушкин номли	12,4	Конжўраев	Наматбоев	Гулистон
192.	Охунбобоев номли	12,3	Бекмирзаев	Эрмуротов	Бекобод
193.	Ворошилов номли	12,2	Желтаев	Мирзаев	Сирдар'ё
194.	«Ленинизм»	12,1	Холмуротов	Маманбоев	Мирзачўл
195.	«Коммунизм»	12,0	Исматов	Усмонов	Янгийўл
196.	«Ўзбекистон 30 йиллиги»	11,9	Аҳмедов	Мираҳмедов	Чиноз
197.	Энгельс номли	11,8	Дўсмуротов	Рўзиев	Бекобод
198.	Ильич номли	11,7	Лапенко	Нушаров	Сирдар'ё
199.	Фрунзе номли	11,6	Орипов	Ҳусанбоев	Гулистон
200.	Каганович номли	11,5	Субанов	Раҳмонов	Оққўрғон
201.	Ворошилов номли	11,5	Норматов	Мухитдинов	Янгийўл
202.	Навоий номли	11,5	Рахмонов	Қосимов	Янгийўл
203.	Мичурин номли	11,4	Аблаев	Қурбонов	Бекобод
204.	«XIX партс'езд»	11,4	Юсупов	Умурзақов	Чиноз
205.	Тимирязев номли	11,3	Ғуломов	Усмонов	Бўка
206.	Будённий номли	11,1	Холиқулов	Мухторов	Бекобод
207.	Сталин номли	10,9	Кўсаев	Дадобоев	Ўртачирчиқ
208.	Каганович номли	10,8	Усмонов	Мамасолиев	Мирзачўл
209.	Булганин номли	10,8	Жуматоев	Югай Ем-Су	Ўртасарой
210.	Хрушчев номли	10,7	Мирзабеков	Абдуллаев	Мирзачўл
211.	Маленков номли	10,3	Асрақулов	Тошкенбоев	Ўртачирчиқ
212.	Энгельс номли	10,2	Воисов	Ўтаров.	Верхне-волинск
213.	Энгельс номли	10,1	Турсунов	Ибрагимов	Ховос
214.	Ленин номли	10,0	Каттабеков	Маматқулов	Верхне-волинск
215.	Хрушчев номли	9,9	Ваққосов	Отахўжаев	Ўртачирчиқ
216.	Калинин номли	9,7	Самедов	Саидалиева	Ўртачирчиқ
217.	Ленин номли	9,7	Зокиров	Азимқулова	Ўртачирчиқ
218.	«III Интернационал»	9,6	Норбоев	Нишонбоев	Юқоричирчиқ
219.	Молотов номли	9,5	Сайдалиев	Есимов	Калинин
220.	Булганин номли	9,5	Холбоев	—	Мирзачўл
221.	«Янгиобод»	8,9	Тўқмирзаев	Боботоев	Бекобод
222.	Киров номли	8,5	Маҳкамов	Анорбоев	Бекобод
223.	К. Маркс номли	8,5	Холбеков	Ўлмасов	Ўртачирчиқ
224.	Энгельс номли	8,4	Пак Ч.	Холтоев	Ўртачирчиқ
225.	Шверник номли	8,3	Ярасбоев	Валиев	Чиноз
226.	Каганович номли	8,3	Турсунқулов	Аҳмедов	Октябрь
227.	Фрунзе номли	7,6	Каретин	Атамқулов	Юқоричирчиқ
228.	Крупская номли	7,3	Содиқов	Абдурасулев	Бекобод
229.	«Социализм»	7,2	Тешабоев	Эшматов	Бекобод
230.	Фрунзе номли	7,2	Сапарбоев	Тўлаганов	Янгийўл
231.	Ворошилов номли	6,2	Норқўзиев	Эргашев	Бекобод
232.	Калинин номли	6,2	Маҳмудов	Ҳолмуротов	Октябрь
233.	«Меҳнат бирлик»	5,7	Ёқубов	Пардахўжаев	Юқоричирчиқ
234.	«Ўзбекистон 30 йиллиги»	4,5	Ли Хай-Рен	Югай	Гулистон
235.	Ленин номли	3,5	Сон Харитон	Кан	Сирдар'ё

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 22 СЕНТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН МА'ЛУМОТ

(процент ҳисобида)

Районларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан
Оҳангарон	1,85	26,20
Пискент	1,66	25,78
Ховос	1,47	22,39
Оржоникидзе	2,09	19,93
Бўка	1,32	18,41
Ўртасарой	1,61	17,64
Мирзачўл	1,48	17,36
Ўртачирчиқ	1,50	16,59
Юқоричирчиқ	1,53	16,52
Верхне-волинск	1,24	16,16
Гулистон	1,19	16,10
Сирдар'ё	1,26	15,56
Чиноз	1,19	15,55
Янгийўл	1,30	15,48
Октябрь	1,32	15,34
Оққўрғон	1,15	15,19
Бекобод	0,99	13,29
Боёвут	0,83	12,18
Калинин	1,09	12,3
Қуйичирчиқ	0,88	8,31

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 22 СЕНТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН МА'ЛУМОТ

(процент ҳисобида)

Совхозларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан
1-нчи «Боёвут»	0,84	12,68
2-нчи «Далварзин»	1,13	12,07
«Малик» совхози	0,92	11,48
3-нчи «Далварзин»	0,87	10,23
1-нчи «Далварзин»	0,97	9,86
Сталин номли 16-нчи совхоз	0,78	9,20
Сталин номли 17-нчи совхоз	0,75	8,68
2-нчи «Боёвут»	0,63	8,58
4-нчи «Боёвут»	0,55	8,48
«Ўзбекистон ССР Бешйиллиги»	0,88	8,31
3-нчи «Боёвут»	0,78	7,81

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

Республика колхоз ва совхозларида боғдорчиликни ва узумчиликни тиклаш ва янада ривожлантириш тўғрисида

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шу нарсани қайд қилиб ўтадиларки, республиканинг кўпгина совхоз ва колхозлари халқнинг бой тажрибаси ҳамда фан ютуқларидан фойдаланиб, боғдорчиликни ва узумчиликни ривожлантиришда ма'лум ютуқларни қўлга киритдилар, мева ва узумдан ҳар йили муттасил мўл ҳосил олмоқдалар.

1954 йилда Озиқ-овқат товарлари саноати министрлигига қарашли совхозларда данакли меваларнинг ўртача ҳосили гектар бошига 174 центнердан, 12-нчи совхозда 330 центнердан, 15-нчи совхозда 252 центнердан, 10-нчи совхозда 210 центнердан бўлди, 1-нчи совхозда эса гектаридан 202 центнердан узум ҳосили олинди.

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида данакли меваларнинг ўртача ҳосили кейинги икки йил ичида 82,5 центнердан, Қорасув районидаги Ленин номли колхозда 86 центнердан бўлди, Охунбобоев районидаги Фрунзе номли колхозда эса узум ҳосили 75—80 центнерни ташкил этди. Комсомол районидаги Киров номли колхоз ҳар гектаридан 90—95 центнердан узум олмоқда.

Кўкабулоқ районидаги Хрушчев номли, Қорақишлоқ районидаги «Сталинобод», Самарқанд районидаги Ворошилов номли ва Энгельс номли, Боёвут районидаги Карл Маркс номли колхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик артельлари катта-катта боғ ҳамда токзорлар барпо этдилар, бу боғ ва токзорларнинг яхши кўкариб кетишини та'минлаб, жиддий иш қилдилар.

Броқ, республикадаги кўпчилик колхозларда боғларнинг ва токзорларнинг ҳосилдорлиги жуда паст бўлмоқда. Шу блан бирга, кўп мева ва узум беҳисоб сарфланмоқда. 1953—1954 йиллар мобайнида колхозлар мева берадиган дарахтларнинг ҳар гектаридан 17,6 центнердан мева ва 24,7 центнердан узум олдилар. Колхозларнинг умумий пул даромадлари орасида боғдорчилик ва узумчиликдан олинган даромадлар салмоғи атиги 1,3 процентни ташкил этади. Ҳолбуки, илғор колхозларнинг тажрибаси боғдорчилик ва узумчиликни хўжаликнинг бошқа тармоқлари блан тўғри боғлаб олиб борилганда, бу тармоқлар колхоз ишлабчиқаришининг сердаромад соҳаси эканлигини кўрсатади.

Масалан, Калинин районидаги Сталин номли колхоз 1954 йилда боғдорчилик-узумчилик хўжалигидан 2795 минг сўм даромад олди, бу—умумий даромаднинг 40 процентини ташкил этади. Комсомол районидаги Ленин номли колхознинг узумчиликдан олаётган даромадлар салмоғи колхоз умумий даромадларининг 60 процентидан ошади.

КПСС МК февраль-март Пленуми қадимдан мевачилик ва боғдорчилик ривожлантириб келинган район ҳисобланучи Ўзбекистон ССРда боғдорчилик ва узумчилик қониқарсиз ривожлантирилаётганлигини ўз қарорида кўрсатиб ўтган эди. Бирқатор область ва районларнинг партия, совет ва қишлоқ хўжалик ташкилотлари Пленумнинг бу кўрсатмасидан ўзлари учун тегишли хулоса чиқариб олганлари йўқ.

Ўзбекистон КП МК ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети боғдорчилик ва узумчилик ишларини механизациялаш даражасининг ҳаддан ташқари паст эканлиги колхоз хўжалигининг бу тармоқларини кенг ривожлантиришга тўсқинлик қилмоқда, деб ҳисоблайдилар. Республика МТСлари боғларда ва токзорларда ишлатиладиган махсус қишлоқ хўжалик машина-асбобларига деярлик эга эмас, мавжуд механизмлардан эса ёмон фойдаланилмоқда.

Кўчат етиштириш қониқарсиз ташкил этилаётганлиги, бу хўжаликнинг, айниқса колхоз кўчатзорларининг ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги натижасида кўпгина районлар боғ ва токзор барпо этиш планларини системали суратда бажармаётирлар, колхозлардаги янги кўчатларнинг хили ва сорти айниб кетмоқда.

Республика колхозларининг кўпчилигида боғдорчилик-узумчилик бригада ва звенолари колхозчилар блан тўла равишда мустаҳкамланмаган. Бу нарса кўчатларнинг ўз вақтида ва сифатли парвариш қилинмаслигига сабаб бўлмоқда. Одатда боғлар ва токзорлар учун минерал ўғитлар ажратилмайди.

Колхозларда боғлар ва токзорларнинг касалликларига ҳамда зараркунандаларига қарши кураш мутлақо олиб борилмаётир, бунинг натижасида ҳосилга путур етказилмоқда.

Колхозчиларнинг томорқа участкаларидаги, шаҳарларда ва район марказларида яшовчи ишчи-хизматчиларнинг боғларидаги зарарланган дарахтлар яхши дориланмаётир.

Токларнинг кўпчилик қисми ҳали ҳам ишкомларга ва сўриларга кўтарилмаган, мевазор боғлар эса тирговучлар блан та'минланмаган.

Узумчилик хўжалигининг ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги натижасида сўнгги йилларда майиз қилинадиган узум берувчи сортдаги токларни ўстириш ва майиз қилиш анча камайиб кетди.

Ўзбекистон КП МК ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шу нарсани қайд қиладиларки, 1955 йилда Андижон, Фарғона ва Бухоро областьларида боғларни ҳамда токзорларни суғориш учун етарли миқдорда сув берилмади. Мазкур областьларнинг партия, совет, қишлоқ хўжалик ва сув хўжалиги органлари қуриб қолган дарахтларни тиклаш учун узоқ вақт талаб қилинишини ҳисобга олмаётирлар.

Область ва районлардаги прокуратура, партия ва совет органлари СССР Олий Совети Президиумининг экинларни пайхон қилганлик, мевали дарахтларни ва бошқа дарахтларни нобуд қилганлик учун жавобгарликка тортиш тўғрисида 1955 йил 15 январьда чиқарган Фармонини қониқарсиз бажармоқдалар.

Ўзбекистон КП МК ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети **қарор қилдилар.**

1. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат товарлари саноати министрлиги, Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район партия комитетлари, область ва район ижроия комитетлари, МТС ва совхозларга қуйидаги мажбуриятлар юклатилсин:

а) 1956—1957 йиллар мобайнида 1954 йилнинг куз-қиш даврида совуқ урган боғларнинг тўла равишда тикланиши та'минлансин;

б) қуриб қолган мевали дарахтларни дарҳол кўчириб ташлашга киришилсин ва бу иш 1955 йил кузида тўла равишда тамомлансин.

Хавфли зараркунанда бўлган пўстлоқости қуртининг кўпайиб кетишига йўл қўймаслик учун кўчирилган дарахтларни дарҳол далалардан ташқарига олиб кетилсин, унинг ёғочи хўжалик мақсадлари учун фойдаланилсин.

Қуриган дарахтлардан бўшатилган участкалар кузда текислансин, суғорилсин ва плантажли плуг блан ёки чуқур қилиб ҳайдалсин.

Бу ишларни бажариш—дарахтларни кўчириш учун бульдозерлардан ва гусеницали тракторлардан, участкаларни текислашда ер қазувчи механизмлардан, янги боғ ва токзорлар барпо этиш учун кўчат ўтқазиладиган чуқурчалар қазишда ариқ қазийдиган машиналар ва плантажли плуглардан максимал даражада фойдаланилсин;

в) колхозларда қуриб қолган дарахтларни кўчириб ташлашга қишлоқ советининг раиси, МТС агрономи, колхоз раисидан иборат комиссия бу дарахтларни текшириб кўргандан кейин ҳамда текшириш акти район ижроия комитети томонидан тасдиқлангандан кейингина киришилсин;

г) 1954 йилнинг куз-қиш даврида совуқ урган ва янгилаш мақсадида каллак ўрилган ёш кўчатларни тиклаш учун улар яхши парвариш қилинсин ва ёш дарахтларнинг ёнидан ўсиб чиққан навдалар шу йил кузида бутаб ташлансин, ер ҳайдаб қўйилсин ҳамда 1956 йилда тепа шохларининг шаклланиши та'минлансин, бу ёш дарахтлар озиқлантирилсин, етарли миқдорда суғорилсин, айрим қуриб қолган дарахтлар ўрнига янги кўчатлар ўтқазилсин;

д) янги боғларни йирикроқ массивларда барпо этиш зарур. Мевали дарахтлари қуриб қолган майда участкалар ўрнига механизмлардан кенг фойдаланишга имкон берадиган йирик ер массивлари ажратилсин, майда участкалардан эса экин экиш учун фойдаланилсин.

2. Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва область партия комитетлари томонидан 1956—1960 йиллар мобайнида янги боғлар ҳамда токзорлар барпо этиш тўғрисида тақдим этилган, колхозларда ишлаб чиқилган ва 1955 йил 29—30 августда боғдорчилик ва узумчилик юзасидан ўтказилган республика кенгашида муҳокама қилинган таклифлар қабул қилинсин.

3. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат товарлари саноати министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район партия комитетлари, область ва район ижроия комитетлари, МТС ва совхозларга қуйидаги мажбуриятлар юклатилсин:

а) 1956—1960 йилларда янги боғлар ва токзорлар барпо этиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқишда колхозларга ёрдам кўрсатилсин ва бу тадбирлар колхозчиларнинг умумий йиғилишларида муҳокама қилиб чиқилсин;

б) янги кўчатларнинг яхши кўкариб кетиши ва сақланиб қолинишини та'минлаш, уларнинг тез ўсиши ва эртароқ мевага кириши учун ёш боғлар ўз вақтида ва сифатли парвариш қилинсин, қаторларда ҳамда қатор ораларида бегона ўтларнинг пайдо бўлишига, шунингдек кўчатларнинг қуриб қолишига йўл қўйилмасин, кўчат ўтқазилгандан кейин дастлабки йилларда қатор ораларига чопиқ қилинадиган экинлар (пахта, сабзавот ва бошқалар) экилсин;

в) мева берувчи боғлардан ва токзорлардан муттасил юқори ҳосил олиш учун белгиланган агрономия тадбирлари комплекси амалга оширилсин; бунда тупроқни ўз вақтида ва сифатли ишлашга, қишда запас суғориш ва вегетация даврида суғориш ўтказишга, ўғит солиш, бутаб туришга алоҳида э'тибор берилсин; токлар ўз вақтида кўмилиши, боғлар ва токзорларнинг қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликларга қарши дориланиши та'минлансин;

г) цитрус ўсимликлари асосан саноат марказлари ва район марказлари яқинига жойлаштирилсин. Лимон ва апельсинни ҳарбир колхозда камида 1—3 гектардан қилиб траншеяларда ўстириш тавсия этилсин, токи цитрус ўсимликлари бўйича алоҳида звено ташкил этиш мумкин бўлсин;

д) мева берувчи катта массивлардаги токлар тик сўриларга, майда участкаларда эса эгма шаклдаги ишкомларга кўтарилсин, токи колхозларда мева берувчи токлардан 1956—1957 йиллар мобайнида 11 минг гектари тик сўрилар (шпалерлар) ва эгма шаклдаги ишкомларга кўтарилсин.

Ургут районидаги Сталин номли колхознинг шпалерлар қуришда темир-бетонли столбалар тайёрлашдаги тажрибасидан фойдаланиш ҳамда хода ва тиргович олиш учун мажбурий тартибда 10 гектар боғ ва токзор ҳисобига бир гектардан кўчатзор барпо этиш тавсия этилсин. Токзорлар барпо этаётган вақтда тол, терак, тут кўчатлари ҳам ўтқазилсин — бу кўчатлардан келгусида янги шпалерларга хода сифатида фойдаланилсин;

е) дарахтларнинг тепа шохларини тирговучлар ёрдами блан кўтариб қўйиш юзасидан ҳозир қўлланилаётган усул кўп миқдорда ёғоч-тахта талаб этишини ҳамда боғларни трактор блан ишлашни қийинлаштиришини қайд қилиш блан бирга, 10-нчи боғдорчилик совхозида қилинаётганидек, колхоз ва совхозларнинг боғларидаги мевали дарахтларни кўтариб қўйишда тирговучлар ўрнатиш ўрнига симлардан кенг фойдаланиш тавсия этилсин.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат товарлари саноати министрлигига қуйидаги вазифалар топширилсин:

мевали дарахтларнинг тепа шохларини кўтариб қўйишда симдан фойдаланиш тўғрисида плакат ва варақалар нашр этилсин;

тепа шохларнинг бу усул блан 4—5 йилда бир марта кўтариб қўйилиши, бундай усулнинг иқтисодий жиҳатдан самарали эканлиги ва боғларда қатор ораларини узунаси ва кўндалангига ишлашда механизмлардан кенг фойдаланишга имкон бериши колхоз ва совхозларга кенг тушунтирилсин.

4. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат товарлари саноати министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область партия комитетлари ва область ижроия комитетларига Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП МКнинг «Ўзбекистон ССРда боғдорчиликни ва узумчиликни ривожлантириш тўғрисида» 1953 йил 26 декабрьда чиқарган қарорини бажариш юзасидан қўшимча тадбирлар кўриш ва бу қарорнинг бажарилишини систематик суратда контроль қилиб бориш мажбурияти юклансин.

5. Мевачилик ва узумчилик соҳасидаги ишларни комплекс механизациялаштириш учун Тошкент зонал кенгаши ишлаб чиққан ҳамда боғдорчилик ва узумчилик юзасидан ўтказилган республика кенгашида қараб чиқилган машиналар системаси ма'қуллансин.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига (ўртоқ Муҳаммаджоновга) МТСларда колхозларнинг боғлари ва токзорларига хизмат қиладиган, шунингдек ҳосилни қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликлардан ҳимоя қиладиган махсуслаштирилган боғдорчилик-узумчилик бригадалари ташкил этиш тўғрисида область қишлоқ хўжалик бошқармаларига ва МТСларга тегишли кўрсатмалар бериш мажбурияти юклансин.

6. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги, Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат товарлари саноати министрлигига 1956—1957 йиллар мобайнида боғдорчилик ва узумчиликдаги кўп меҳнат талаб қиладиган асосий ишларни механизациялаш учун МТС ва совхозларга зарур миқдорда тракторлар ҳамда қишлоқ хўжалик машиналари келтириш мажбурияти юклансин.

7. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, Урта Осиё машина синаш станциясига ҳамда суғориладиган деҳқончиликни механизациялаш ва электрлаштириш Урта Осиё институтига 1956—1957 йиллар мобайнида узумчилик ва боғдорчилик учун чиқарилган махсус трактор ва қишлоқ хўжалик машиналари келтириш ҳамда уларни республика шароитида синаб кўриш вазифаси топширилсин.

8. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига ва МТСларнинг директорларига ҳар йили МТСларнинг молия-ишлабчиқариш планларини ҳамда колхозлар блан шартномаларни тузаётган вақтда, бу план ва шартномаларга боғдорчилик ва узумчилик соҳасидаги ишларни—қатор ораларини ишлаш, ўғит солиш, қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликларга қарши кураш, токларни кўмиш ва очиш, шунингдек участкаларни текислаш, ерни плантажли плуг блан ҳайдаш ва чуқур шудгор қилиш, кўчат ўтқазиш учун чуқурча қазиш ишларини ҳамда боғлар ва токзорлардаги бошқа ишларни киритиш мажбурияти юклансин.

9. Баҳорикор ва тоғ этагидаги ҳамда тоғли районларда бўлган шартли суғориладиган ерларда боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантириш соҳасида тўпланган ижобий тажрибани назарга олиб, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, область партия комитетлари ва область ижроия комитетларига республиканинг мазкур зоналарида узумчиликни ва боғдорчиликни кенг тараққий этдириш юзасидан тадбирлар кўриш мажбурияти юклансин.

Узумчилик ва боғдорчиликни республиканинг тоғ этагидаги ва тоғли қуйидаги районларида махсуслаштириш зарур деб топилсин:

Самарқанд области бўйича: Ургут, Фориш, Қорақишлоқ, Қўшровот районлари, Хатирчи, Митан, Нурота, Зомин районларининг тоғлик қисми;

Тошкент области бўйича: Паркент, Оҳангарон ва Ховос районлари;

Қашқадар'ё области бўйича: Кўкабулоқ, Мироқи районлари, Китоб, Шаҳрисабз, Яккабоғ, Деҳқонобод районларининг тоғлик қисми;

Сурхондар'ё области бўйича: Бойсун райони, Денов, Сариосиё, Шўрчи районларининг тоғлиқ қисми;

Фарғона области бўйича: Сўх райони, Водил районининг тоғлиқ қисми;

Наманган области бўйича: Янгиқўрғон райони, Чуст ва Косонсой районларининг тоғлиқ қисми.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига ва Ўзбекистон узумчилик илмий-текшириш институтига Кўкабулоқ районидаги Хрушчев номли колхознинг тоғ шароитида узумчиликни ривожлантиришдаги тажрибаси тўғрисида уч ой муддат ичида махсус брошюра нашр этиш таклиф қилинсин.

Ўзбекистон ССР Госпланига ва Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига область ва район ташкилотлари блан биргаликда бир ой муддат ичида юқорида кўрсатилган районларда донли экинларни, шунингдек Ургут ва Қорақишлоқ районларида техника экинларини камайтириш имконияти ҳақидаги масалани қараб чиқиш топширилсин.

10. Ўзбекистон ССРда мевали дарахтларни сортлар ва хиллар бўйича районлаштириш ва узумни сорти бўйича районлаштириш юзасидан Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги томонидан республика илмий-текшириш муассасалари блан биргаликда ишлаб чиқилган, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари блан келишилган ҳамда республика кенгаши ма'қуллаган тартиб тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетларига давлат ва колхоз кўчатзорларида мевали дарахт ҳамда ток кўчатларини етиштиришни ташкил этиш; хиллар ва сортларнинг процент жиҳатидан бир-бирига нисбати қат'иян тўғри келишини та'минлаган ҳолда, янги боғлар ва кўчатларни фақат тасдиқланган районлаштириш тартибида кўрсатилган кўчатлардан барпо этиш мажбурияти юклатилсин.

Барча системадаги кўчатзорларга сортлар бўйича районлаштириш тартибида кўзда тутилмаган, шунингдек, олчани мустасно қилганда, пайванд этилмаган кўчатлар чиқариш ман' этилсин.

11. Ўзбекистон КП МК ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ 1954 йилда Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ҳузурида ташкил этилган Помологик комиссиянинг ишламай қўйганлигини, бу комиссиянинг илмий секретари учун берилган штат единицаси эса қисқартириб юборилганлигини мутлақо нормал бўлмаган бир ҳол, деб ҳисоблайдилар.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари ўртоқ М. И. Исамуҳамедов Помологик комиссиянинг раиси қилиб тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министри ўртоқ Муҳаммаджоновга министрлик штатида Помологик комиссиянинг илмий секретари лавозимини тиклаш мажбурияти юклансин.

12. Боғларни тиклаш ҳамда боғдорчиликни ва узумчиликни янада ривожлантириш учун Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат товарлари саноати министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область партия комитетлари, область ижроия комитетлари ва илмий-текшириш муассасаларига қуйидаги мажбуриятлар юклансин:

а) хил ва сортларни районлаштиришнинг тасдиқланган тартибига мувофиқ 1956—1960 йиллар мобайнида колхозлар учун 6.678 минг туп мевали дарахт ва 31.860 минг туп ток кўчати етиштирилиши та'минлансин;

б) колхоз кўчатзорларининг иши устидан контрольлик кучайтирилсин ва уларни уруғлик ҳамда кўчат блан та'минлашда ва мевали дарахт ҳамда ток кўчатларини етиштиришдаги илғор методларни ўзлаштиришда бу кўчатзорларга амалий ёрдам кўрсатилсин;

в) мавжуд давлат кўчатзорлари мутахассис кадрлар блан мустаҳкамлансин, ишлабчиқариш ва маданий-маиший бинолар қуриш та'минлансин, бунинг учун ҳар йили халқ хўжалик планларида зарур миқдорда пул маблағлари ва бинокорлик материаллари бериб туриш кўзда тутилсин.

1956 йилда Андижон, Фарғона, Наманган ва Хоразмдаги давлат кўчатзорларида ер тузиш ишлари ўтказилиб, улардаги ер массивлари майда участкаларни тугатиш ҳисобига яхлитлаштирилсин;

г) давлат кўчатзорларидаги ишчиларни ва мутахассисларни, шунингдек тракторларни кўчат етиштириш блан боғлиқ бўлмаган бошқа ишларга жалб этиш тақиқлансин;

д) кўчат ажратиш, агрономия консультациялари ўтказиш йўли блан совуқ урган боғларни тезроқ тиклашда колхозчиларга, шаҳар ва қишлоқ жойларидаги ишчи-хизматчиларга ҳартарафлама ёрдам кўрсатилсин.

13. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район партия комитетлари, область ва район ижроия комитетлари, МТСларга колхозлардаги боғдорчилик-узумчилик бригада ва звеноларини мустаҳкамлаш, мавжуд боғларни, токзорларни парвариш қилиш ҳамда ҳосилни қишлоқ хўжалик зараркунандалари, боғларни ва токзорларни касалликлардан ҳимоя қилиш юзасидан тадбирлар кўриш мажбурияти юклансин.

14. Боғдорчиликни ва узумчиликни ривожлантиришдан колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида колхозларга бригада, звено томонидан ҳосилдорлик плани бажарилган тақдирда бутун ялпи ҳосилнинг 10—15 процентини, бригада, звено томонидан пландан ташқари топширилган мева ва узумнинг ярмини бригада, звено а'золарига тақсимлаб бериш, шунингдек яхши сифатли кўчат етиштирган колхозчиларга кўчат етиштириш топшириғини бажарганлик учун кўчатнинг давлат кўчатзорлари сотаётган баҳосига нисбатан 10—15 процент қимматини тақсимлаб бериш тавсия этилсин.

15. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, Шредер номидаги мевачилик-резаворчилик институти, Ўзбекистон узумчилик илмий-текшириш институти, Самарқанд мевачилик селекция станцияси, Бутуниттифоқ «Магарач» виночилик ва узумчилик институтининг Урта Осиё бўлими, Бутуниттифоқ қуруқ субтропиклар илмий-текшириш институтининг Жанубий Ўзбекистон станцияси ва экинларни ҳимоя қилиш Урта Осиё станциясига боғдорчилик ҳамда узумчилик соҳасидаги илмий-тадқиқот ишларини кескин равишда қайта қуриб олиш, бутун э'тиборни қуйидаги асосий масалаларга қаратиш мажбурияти юклансин:

а) данакли мева берадиган боғларнинг йил оралатиб мева беришини йўқотадиган янги агротехника усуллари ишлаб чиқишни тезлаштириш;

б) боғларда ва токзорлардаги ишларни комплекс механизациялаш усулларини ишлаб чиқиш ва механизациялашни жорий этишда ишлабчиқаришга амалий ёрдам бериш;

в) мева дарахтлари ва токнинг қишга чидамли янги сортларини етиштириш ва энг яхши маҳаллий сортларни ишлабчиқаришга жорий этиш учун танлаб олиш;

г) колхозлар, совхозлар, боғдорчилик, узумчилик хўжаликларида ишлайдиган колхозчилар, ишчилар ва механизаторларнинг илғор тажрибаларини ўрганиш, умумлаштириш ва ёйишдаги ишларни яхшилаш;

д) дарахтларни совуқ уришдан сақлаш, шунингдек токларни ва субтропик ўсимликларни қишда устини кўмиб қўйишнинг энг самарали методларини ишлаб чиқиш;

е) боғлар ва токзорлардаги қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликлари (мева қурти, данак қурти, токларда бўладиган оидиум касаллиги, шунингдек зарпечак) га қарши курашнинг энг рационал ва самарали усулларини ишлаб чиқиш;

ж) мева қуритиш процессларини энг кўп механизациялашни ҳисобга олган ҳолда мева ва узум қуритишнинг энг мукаммал усулларини ишлаб чиқиш.

16. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига 1956 йилда Ўзбекистон узумчилик илмий-текшириш институтини ва Шредер номидаги мевачилик-резаворчилик институтини боғлар-токзорларда ишлатиладиган барча энг янги тракторлар ва машиналар блан та'минлаш, бу институтлар ҳузурида механизация ва экономика бўлимлари ташкил этиб, 1956 йил сметаларида илмий ва оддий ходимларнинг зарур штатини кўзда тутиш мажбурияти юклансин. Бу ходимларнинг штати Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ва Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги илмий-текшириш муассасаларининг 1955 йил учун белгиланган штатлари ва ишҳақи фондлари чегарасида бўлиши керак. Шунингдек, бу институтларда устахоналар қурилсин ва улар зарур миқдорда асбоб-ускуна, механизмлар блан та'минлансин.

17 Ўзбекистон ССР Шаҳар ва қишлоқ қурилиши министрлиги ҳамда Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига токзорларда қуриладиган шпалерлар учун ишлатиладиган темир-бетон столбаларнинг конструкциясини ишлаб чиқишни бир ой муддат ичида тамомлаш, бунда мавжуд тажриба ва ана шу столбаларни ялпи суратда ишлаб чиқариш технологияси талабларини назар-э'тиборда тутиш мажбурияти юклансин.

Ўзбекистон ССР Госплани, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат товарлари саноати министрлигига мазкур қарорнинг учинчи моддасидаги «д» бандига мувофиқ токзорларни шпалерларга кўтариб қўйиш учун темир-бетон столбалар ишлаб чиқариш ҳамда ёғоч-тахта ва сим ажратиш тўғрисидаги таклифларни ишлаб чиқиш мажбурияти юклансин.

18. Тошкент, Самарқанд, Фарғона, Қўқон, Андижон ва бошқа шаҳарлардаги коммунал хўжалик бўлимлари ҳузуридаги ҳашаротга қарши курашадиган машина-кириш станцияларининг ёмон ишлаётганлигини ҳамда колхозчиларнинг томорқа участкаларидаги дарахтларнинг қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликларга қарши дориланмаётганлигини қайд қилиш блан бирга, Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлиги ва Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига машина-кириш станцияларининг ишини яхшилаш масаласини қараб чиқиш ва ҳал этиш ҳамда колхозчилар, шаҳар ва район марказларида яшовчи ишчи-хизматчиларга қарашли боғлар ва токзорларнинг ўз вақтида ҳамда сифатли дориланишини сўзсиз та'минлаш мажбурияти юклансин.

19. Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги ва «Ўзбекбирлашув»га шаҳарларда ва район марказларида яшовчи аҳолига боғлар ҳамда токзорларнинг зараркунандалари ва касалликларга қарши кураш учун заҳарловчи химикатлар ва аппаратлар сотишни ташкил этиш мажбурияти юклансин.

20. Боғ-токзорчилик асбоб-ускуналари ишлаб чиқариш мутлақо қониқарсиз ташкил этилганлигини ва бу асбоб-ускуналарнинг сифати ҳаддан ташқари ёмонлигини қайд қилиш блан бирга, Ўзбекистон ССР Госпланига Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат товарлари саноати министрлиги, Маҳаллий ва ёқилғи саноати министрлиги ва «Узпромсовет» блан биргаликда корхоналарнинг 1956 йил учун тузиладиган ишлабчиқариш планларида боғ-токзорларда ишлатиладиган асбоб-ускуналар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳамда уларнинг сифатини яхшилашни кўзда тутиш мажбурияти юклансин.

21. Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетларига колхоз ва совхозларнинг сувдан фойдаланиши юзасидан тасдиқланган планларга мувофиқ, колхоз ва совхозларни сув блан та'минлаш, бу сувдан колхозларнинг тўғри фойдаланиши, боғлар ва токзорларнинг ўз вақтида суғориб турилиши, кўчатларни қуритиб қўйишга йўл қўймасликни контроль остига олиш мажбурияти юклансин.

22. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги ва уларнинг жойлардаги органларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, область ва район партия комитетлари, МТС, совхозларнинг директорлари, колхоз правленияларининг раисларига ноябрь ва декабрь ойларида боғларни ва токзорларни нам тўплаш мақсадида кенг суғорилишини та'минлаш мажбурияти юклансин.

23. Кўкариб турган мевали дарахтларни ва ток кўчатларини кўчириб ташлаш ман' этилсин. Мабодо мевали дарахтларни ва токларни кесиш жуда ҳам зарур бўлиб қолса, уларни кўчириб ташлаш фақат область ижроия комитетининг рухсатига мувофиқ ва кўчирилган ҳарбир дарахт ёки токнинг ўрнига 10 туп мевали дарахт ёки ток кўчати ўтқазиш шарти блан амалга оширилиши мумкин.

24. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига боғлар ва токзорларнинг агротехникаси тўғрисидаги, боғлар ва токзорларнинг зараркунандалари ва касалликларига қарши кураш тўғрисидаги инструкцияни ҳамда кўчат етиштириш юзасидан боғдорчилик ва узумчилик республика кенгашида муҳокама қилиниб, тавсия этилган фикрларни қараб чиқиш ва тасдиқлаш мажбурияти юклансин.

25. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига (ўртоқ Еременкога) ва Ўзбекистон ССР Маданият министрлигига (ўртоқ Азимовга) 1956 йилда боғдорчилик ва узумчилик масалалари юзасидан илғорларнинг тажрибасини, илмий ишларни, агрономия кўрсатмаларини ёритадиган адабиётлар ҳамда плакатлар нашр этиш мажбурияти юклансин.

Ўзбекистон КП МК ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети область ҳамда районларнинг партия ва совет ташкилотлари зиммасига сиёсий ишлар савиясини ошириш, республикада боғдорчиликни ва узумчиликни тезроқ тиклаш ва янада юксалтириш, мева, узум ва бошқа мевали дарахтлардан муттасил мўл ҳосил олиш учун колхозларда, совхозларда, МТСларда ҳамда район ва областьлар ўртасида социалистик мусобақани кенг қизитиб юбориш мажбуриятини юклайдилар.

Туберкулёзга қарши кураш бўйича қўшма илмий сессия

20 сентябрьда Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида СССР Медицина фанлари академияси туберкулёз институти блан Ўзбекистон туберкулёз илмий-текшириш институтининг қўшма илмий сессияси очилди. Сессия ишида 600 га яқин олимлар ва мутахассислар, шу жумладан Москва, Свердловск, Тбилиси, Боку, Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистоннинг энг отоқли фтизиаторлари қатнашмоқда.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Ғ. С. Султонов қисқача нутқ сўзлаб мажлисни очди. У, сессиянинг вазифаси—совет фтизиаторлари тўплаган бой тажрибани умумлаштиришдан, СССР да туберкулёзни тамомила тугатиш учун эффектив чораларни белгилашдан иборат эканлигини уқтириб ўтди.

Шундан кейин СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги туберкулёзга қарши кураш бўлимининг бошлиғи А. И. Лапина «СССР да туберкулёзга қарши курашнинг асосий вазифалари» деган темада доклад қилди.

Докладчи туберкулёзга қарши бундан буён ҳам кураш олиб бориш масалаларига тўхталиб, бу ишда санитария-гигиена тадбирларининг, тўғри овқатланиш режимининг, физкультура ва спортни оммавий равишда ривожлантиришнинг, медицина муассасалари ишини, айниқса туберкулёзнинг бошланғич формаларини ўз вақтида аниқлаш соҳасидаги ишларни умуман яхшилашнинг биринчи даражали роль ўйнаганлигини уқтириб ўтади.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министри Р. С. Соатов Ўзбекистонда туберкулёзга қарши ёрдам ишларининг аҳволи тўғрисида доклад қилди. Докладчи Совет ҳокимияти йилларида республика меҳнаткашларининг соғлиғини сақлаш соҳасида эришилган анча катта муваффақиятлар тўғрисида гапириб, маданият ва соғлиқни сақлашнинг ўсиши блан бирга туберкулёзга қарши кураш ишлари ҳам кенгайиб борганлигини та'кидлади. Ҳозирги вақтда шаҳар ва қишлоқларда туберкулёзга қарши кураш олиб борувчи муассасаларнинг кенг тармоқлари бор. Улар энг янги аппаратлар блан та'минланган ва даволашнинг жуда эффектив методларини қўлланмоқдалар. Касалликнинг олдини олишга катта э'тибор бериб келинмоқда. Буларнинг ҳаммаси касалларнинг сонини кескин суратда камайтиришга имкон берди.

Ўртоқ Соатов Ўзбекистон фтизиаторларининг иш тажрибаси тўғрисида гапириб, вакцинация каби профилактика воситасининг муҳимлигини уқтириб ўтди. Ўзбекистон шаҳарларида ҳозирги вақтда болаларнинг катта кўпчилиги вакцинацияга тортилганлиги шубҳасиз муваффақиятдир. Республиканинг фтизиаторлари ўзларининг амалий ишларида туберкулёз терапиясининг комплекс методларидан кенг фойдаланмоқдалар. Касалликни аниқлаш яхшиланди, даволашнинг хирургия методлари ўзлаштирилди.

Ўзбекистон туберкулёз илмий-текшириш институти коллективи даволаш-профилактика ишларининг сифатини яхшилаш учун кўп иш қилмоқда. Туберкулёзнинг турли формаларига дучор бўлган касалларни комплекс равишда даволаш ва касалликни бошланғич давридаёқ аниқлашнинг шу институт коллективи томонидан ишлаб чиқилган методикаси, шунингдек даволашнинг бошқа мукаммал усуллари юзларча ва мингларча врачлар томонидан ма'қулланди. Институт ходимлари янги даволаш препаратларини қўлланиш соҳасидаги бирқанча муҳим текширишларни бажариб, медицина фанига муҳим ҳисса қўшдилар.

Ўртоқ Соатов ўз докладининг катта қисмини республикадаги айрим даволаш муассасаларининг ишида ҳали мавжуд бўлган камчиликларни анализ қилишга бағишлади. У, даволаш-профилактика ишлари сифати янада яхшиланган ҳамда санитария пропагандаси кенг миқ'ёсда ривожлантирилган тақдирда республикада туберкулёз касаллигини узил-кесил тугатиш мумкин, деди.

Қўшма илмий сессия бирнеча кун давом этади. Сессияда туберкулёзнинг олдини олиш, аниқлаш ва даволашнинг энг муҳим проблемаларини ёритадиган 35 та доклад тингланади ва муҳокама қилинади. (ЎзТАГ).

БМТ Бош Ассамблеясининг ўнинчи сессияси очилди

НЬЮ-ЙОРК, 20 сентябрь. (ТАСС). Бугун кундузи Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг биносида БМТ Бош Ассамблеясининг ўнинчи сессияси ўз ишини бошлади. Мажлислар зали ва матбуот вакиллари ҳамда меҳмонлар учун ажратилган галереялар одамлар блан лиқ тўлган эди.

Нью-Йорк вақти блан соат 15 дан 15 минут ўтганида Голландия делегациясининг бошлиғи, ташқи ишлар министри Лунс (Бош Ассамблея тўққизинчи сессиясининг раиси, мажлисда ҳозир бўлмаган Ван Клеффенс ўрнига) БМТ Бош Ассамблеясининг ўнинчи сессиясини очиқ деб э'лон қилади.

Лунс кириш нутқида сессия ўз ишини янги халқаро вазият шароитларида бошлаётганлигини та'кидлайди. «Шу йил мобайнида, — дейди у, — узун ва қийин йўлдан яхши ўйланиб бирнеча қадам қўйилди. Бу йўл биз ҳаммамиз умид қилишимизча провардида бизни ўз мақсадимизга олиб келиши мумкин. Лунс тўрт давлат ҳукуматлари бошлиқларининг Женева кенгашининг халқаро кескинликни юмшатиш соҳасидаги ролини алоҳида та'кидлаб ўтади. Лунс айтдики, мен янги халқаро шароитларда Бош Ассамблеянинг ўнинчи сессиясини турли мамлакатларга, турли идеологияларга мансуб бўлган ва турли манфаатларни кўзлаган кўп миқдордаги кишиларнинг мажлиси, деб қарамайман. Биз, дейди у, ягона бир мақсад блан бирлашган дун'ёни ифода этамиз. Бу мақсад бутун инсоният учун тинчлик, хавфсизлик ва прогрессга эришишдан иборат.

Бу йил, дейди Лунс, яхшиланган шу вазиятда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти янада самарали ва янада муҳим ўрин тутади, деб ишониш учун ҳарқачонгидан кўпроқ ҳамма асосларга эгамиз. Ўзаро ҳамжиҳатликка астойдил интилиш тобора равшан кўринаётган дун'ёда тинчлик ва яхши ниятни қидириб топишга асосланган бизнинг ташкилотимиз каби ташкилот ўзининг асосий вазифасини бажараолади.

Шундан кейин СССР делегацияси бошлиғи В. М. Молотов сўз олди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 1955 йил 20 сентябрьдаги ялпи мажлисида СССР делегациясининг бошлиғи В. М. Молотов баёноти

Раис жаноблари, жаноблар!

Совет Иттифоқи делегацияси Бош Ассамблеянинг илгариги сессиялари муҳокамасига неча қайталаб тақдим этилган, лекин шу вақтгача ижобий ҳал қилинмай келаётган масалага сизларнинг э'тиборингизни жалб қилишни лозим деб ҳисоблайди. Бунда гап Бирлашган Миллатлар Ташкилотида Хитой Халқ Республикасининг қонуний ҳуқуқларини тиклаш устида боради. Аммо, бу масаланинг ҳал қилинишини, айниқса ҳозирги халқаро шароитда, кейинга қолдириш учун ҳечқандай асос йўқ.

Бош Ассамблеянинг бу сессияси анча қулайроқ бўлган халқаро вазиятда очилмоқда. Буни аввало тўрт давлат ҳукуматлари бошлиқлари Женева кенгашининг натижалари кўрсатиб турибди. Давлатлар ўртасидаги муносабатларни яхшилаш, улар ўртасида ишончни мустаҳкамлаш, халқаро кескинликни юмшатиш томон ма'лум силжиш бўлганлиги кўриниб турибди.

Эндиликда, Женева кенгашидан кейин, тартибга солинмаган ва ҳал қилиш пайти келган проблемаларни ҳал қилмоқ учун анча қулайроқ негизлар мавжудир.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотида Хитой Халқ Республикасининг қонуний ҳуқуқларини тиклаш масаласи мана шу проблемалар орасида алоҳида ўрин олиб турибди. Ма'лум вазиятлар ва сун'ий равишда вужудга келтирилган тўсқинликлар сабабли бу проблема бирнеча йилдан бери ҳал қилинмасдан қолиб келмоқда. Бу блан Хитой Халқ Республикасига нисбатан очиқдан-очиқ адолатсизлик қилинишига йўл қўйилмоқдаки, бу адолатсизликни тугатиш зарурлигини халқаро ҳамкорликни янада ривожлантириш манфаатлари, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг манфаатлари талаб қилмоқда.

Бундай аҳвол Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг обрўйига та'сир қилмоқда, унинг обрўйига путур етказмоқда ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотига Уставда кўзда тутилган вазифаларни бажаришда,— халқаро тинчликни ва хавфсизликни сақлаб туриш, миллатлар ўртасида дўстона муносабатларни ривожлантириш, турли соҳаларда халқаро ҳамкорликни амалга ошириш ва давлатларнинг ишларини келиштирмоқ учун марказ бўлиш вазифаларини бажаришда халақит бермоқда.

Вужудга келган ҳозирги халқаро шароитда Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги қонуний ҳуқуқларининг тикланиши халқаро кескинликни янада юмшатиш йўлида қўйилган янги муҳим қадам бўлур эди. Иккинчи томондан, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ишларида буюк давлатлардан бири — Хитой Халқ Республикаси сун'ий равишда қатнаштирилмаётган экан, унинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги ўрнини эса, ҳаммага ма'лумки, ҳеч кимнинг вакили бўлмаган кимсалар қонунга хилоф равишда эгаллаб турган экан, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ўз вазифаларининг кўпини муваффақиятли равишда бажариши мумкин эмас.

Хитой Халқ Республикаси Осиёнинг энг буюк давлатидир, бу давлат ҳақиқатда бошқа давлатлар томонидан буюк давлат сифатида танилмоқда. Кўп асрлар давомида хитой халқи ҳечқачон ҳозирги вақтдагидек бирлашган ва жипслашган эмас эди. 600 миллионли хитой халқи ўзининг халқ-демократик ҳукуматини аҳил бўлиб қўллаб-қувватламоқда ва ўзининг давлат ва ижтимоий ҳаётини халқнинг, меҳнаткаш кишиларнинг чинакам манфаатларига мувофиқ равишда янги негизларда жуда катта ғайрат блан қурмоқда. Хитойда миллий кучлар мисли кўрилмаган равишда ўсиб бормоқда, экономика юксалмоқда, улуғ демократик ва социалистик ўзгаришлар қилинмоқда. Воқиаларнинг мана шу тарихий бурилишини тўхтатиб қолишга ҳечким қодир эмас, бу бурилиш Осиёдаги бошқа жуда катта воқиалар блан бирликда шундай фактнинг нишонасидирки, Осиё халқлари янги, шонли тарихий даврга, улуғ ўзгаришлар даврига кирдилар.

Шу йил кўкламда бўлиб ўтган Бандунг конференцияси Хитой Халқ Республикасининг Ҳиндистон, Индонезия ҳамда Осиё ва Африкадаги бошқа давлатлар блан бирликда халқаро тараққиёт ва прогресснинг муҳим фактори эканлигини кўрсатди. Бандунг конференциясида Осиё ва Африканинг давлат ва ижтимоий тузуми турлича бўлган 29 мамлакати қатнашди, броқ, бу мамлакатлар умумий тил топдилар ва халқаро муносабатларни ривожлантиришда янги саҳифа очдилар. Бу хилдаги фактларнинг аҳамиятини камситишга ёки Хитой Халқ Республикасининг ролига мана шу халқаро шароитда етарлик баҳо бермасликка уриниш — орқага чекиниш ва тарих қоралаган пуч позицияда туриб олиш демакдир.

Хитой Халқ Республикаси бошқа бирқанча халқаро воқиаларда катта ижобий роль ўйнаганлиги ва ўйнаб келаётганлиги тўғрисида буерда гапириб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг а'золари бўлган кўпгина давлатлар Хитой Халқ Республикаси блан нормал сиёсий ва иқтисодий муносабатлар боғладилар. Бошқа давлатлар ҳам шу йўлдан боришга интилмоқдалар.

Халқаро тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш манфаатлари учун ҳам, шунингдек Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг халқаро обрўйини та'минлаш манфаатлари учун ҳам Бош Ассамблеяда, Хавфсизлик Кенгашида ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бошқа органларида Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг тенг ҳуқуқли а'зоси бўлиб қатнашмоғи зарур. Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги бузилмас ҳуқуқларини назар-писанд қилмасликни бундан буён ҳам давом эттириш — Уставни бузишни, адолат принципларини ва халқаро ҳуқуқ принципларини бузишни давом эттириш демакдир.

Совет Иттифоқи делегацияси Хитой Халқ Республикасининг ҳеч шак-шубҳасиз ҳуқуқларини тиклаш масаласини ҳал қилишни бундан буён яна орқага сурмоқ учун ҳечқандай асос йўқ, деб ҳисоблайди ва шу муносабат блан бу масала устида қуйидаги қарор проектини Ассамблеянинг тасдиқига тақдим этади:

«Бош Ассамблея, Хитой Халқ Республикасининг марказий Халқ ҳукумати томонидан тайинланган вакилларни Бош Ассамблеяда ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бошқа органларида Хитойнинг вакилларидир, деб қарор қилади».

Совет делегацияси бу таклифни бошқа делегациялар қўллаб-қувватлайдилар, деб ва бу таклифнинг қабул қилиниши Бирлашган Миллатлар Ташкилоти зиммасига юклатилган асосий вазифани — тинчликни сақлаб туриш ва мустаҳкамлаш ҳамда давлатлар ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш вазифасини ҳал қилишга ёрдам беради, деб умид қилади.

☆ ☆ ☆

НЬЮ-ЙОРК, 20 сентябрь. (ТАСС). Совет делегациясининг бошлиғи В. М. Молотов сўзлаб бўлганидан кейин, АҚШ вакили Лож сўзга чиқиб, Хитой Халқ Республикаси ҳуқуқларини тиклаш масаласини Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг X сессиясида муҳокама қилмасликни ҳечбир далил келтирмасдан таклиф этди. У, процедура қоидаларини ҳечбир асоссиз рўкач қилиб, менинг таклифим биринчи бўлиб овозга қўйилсин деб илтимос қилди.

Чанкайшичилар вакили ХХР ва СССР ша'нига разил туҳмат гапларни айтди.

Англия вакили Наттинг Қўшма Штатлар делегациясининг таклифини қувватлади. Англия, деди у, ХХР ҳукуматини Хитой ҳукумати сифатида таниса ҳам, Англия ҳукумати бу масалани ҳал этиш пайти ҳали келган эмас, деб ҳисоблайди.

Ҳиндистон, Польша, Бирма, Чехословакия, Югославия ва Индонезия вакиллари СССР делегациясининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотида Хитой Халқ Республикасининг қонуний ҳуқуқларини тиклаш ҳақидаги таклифини қувватладилар.

Польша делегациясининг бошлиғи Нашковский шу нарсага э'тиборни жалб этди: БМТ Бош Ассамблеяси ўтган сессияларининг ХХРнинг қонуний ҳуқуқларини тиклаш тўғрисидаги масалани муҳокама қилмаслик ҳақида чиқарган қарорлари БМТнинг муваффақиятли иш олиб боришига асло ёрдам бермади, балки аксинча, кўп ҳолларда унинг фаолиятига путур етказди.

Нашковский яна бундай деди: АҚШнинг бу масаладаги сиёсатида логика йўқ эканлигини та'кидлаб ўтиш керак. Бир томондан, АҚШ Женевада ХХР вакили блан музокара олиб бормоқда, иккинчи томондан эса, ХХРнинг БМТдаги қонуний ҳуқуқларини тиклаш масаласини кўриб чиқишдан бош тортаётир ва ўз позициясини исботлаш учун ҳечқандай далил келтирмаётир.

Польша вакили сўзининг охирида бундай деди: бу сессияда Узоқ Шарққа доир кўп масалалар қўйилган. Хитой қонуний вакилларининг иштирокисиз Узоқ Шарққа доир кўпгина масалаларни, шунингдек бошқа масалаларни ҳам ҳал этиш мумкин эмас.

Ҳиндистон делегациясининг бошлиғи Кришна Менон айтдики, менинг ҳукуматим Ҳиндистон халқлари олдидаги ва Бандунг конференциясида қатнашган бошқа Осиё мамлакатлари халқлари олдидаги, шунингдек бутун дун'ёдаги кенг жамоатчилик олдидаги ўз мажбуриятларини бажариб, Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги қонуний ҳуқуқларини тиклаш тарафдори бўлиб ҳаракат қилмоқда. ХХРни БМТга «қабул қилиш» тўғрисида, деди у, ҳечқандай баҳс бўлиши мумкин эмас. Хитой БМТга асос қўйган буюк давлатларнинг биридир ва ҳозирги вақтда ХХРнинг БМТдаги қонуний ҳуқуқларини тиклашга халақит бераётган тўсиқларни йўқотиш зарур.

К. Менон сўзини давом эттириб, бундай деди: Ҳиндистон делегацияси ХХР ҳукуматини халқаро ҳуқуқнинг барча қоидаларига мувофиқ, 600 миллионли хитой халқи яшаётган Хитойнинг бирдан-бир қонуний ҳукуматидир, деб ҳисоблайди.

Менинг ҳукуматим, деди сўзининг охирида К. Менон, ХХРнинг БМТдаги қонуний ҳуқуқларини танишни қаттиқ талаб этишни ўз бурчи деб ҳисоблайди ва АҚШ делегациясининг таклифига қарши овоз беради.

Бирма делегациясининг бошлиғи Баррингтон айтдики, Хитойнинг фақат бир ҳукумати бор, у ҳам бўлса, Хитой Халқ Республикасининг Марказий халқ ҳукуматидир. Бошқа ҳечқандай ҳукумат эмас, балки шу ҳукуматнинг фақат ўзи, деди, у, БМТда ўз ўрнини олиш ҳуқуқига эгадир.

Баррингтон айтдики, Бирма делегацияси ХХР вакилларига БМТдаги қонуний ўринларини бериш тўғрисидаги таклифни қувватлайди ва бунга халақит берадиган таклифларга қарши овоз беради.

Шундан кейин В. М. Молотов иккинчи марта сўз олди. У, чанкайшичилар вакилининг сўзига тўхталиб, бундай деди: Бош Ассамблеяда ҳечкимнинг вакили бўлмаган кишининг сўзи тўғрисида гапиришим учун зарурат йўқ. Унинг сўзларига ҳечким жиддий э'тибор бермайди, деб ўйлайман. Бош Ассамблея қатнашчиларининг чидамига, унинг сўзларини ҳали ҳам эшитиб келаётганликларига, ана шу трибуналарда унга ўрин бераётганликларига таажжубланиш мумкин, холос.

Хитой Халқ Республикасини ва унинг халқ ҳукуматини ҳимоя қилишим учун ҳечқандай зарурат йўқ. Бутун дун'ёдаги ҳамма кишиларга аёнки, Хитой Халқ Республикаси—бутун хитой халқини бирлаштираётган буюк давлатдир. Бу Хитойнинг шундай ҳукуматидирки, уни бутун дун'ё ҳурмат қилади. Хитойнинг олти юз миллионли аҳолиси Хитой Халқ Республикасининг ҳукуматини қўллаб-қувватлаётганлиги ва бу ҳукуматни ўз ҳукумати деб билганлиги буни яққол кўрсатади.

Кўп давлатлар Хитой Халқ Республикасига нисбатан ўз муносабатларини белгилаб олдилар. Сизлар Бош Ассамблеянинг бу сессиясида Буюк Британия вакилининг сўзига қараб ҳам, Ҳиндистон, Индонезия, Бирма, Польша, Чехословакия, Югославия каби мамлакатлар вакилларининг сўзларига ҳам қараб бу тўғрида фикр юритаоласиз.

Бандунг конференциясида Осиё ва Африка давлатларидан 29 таси қатнашганлиги ва 28 давлат Хитой Халқ Республикаси блан умумий тил топганлиги бизга яхши ма'лум. Осиё ва Африкадаги деярлик барча давлатларнинг ҳукуматлари аҳиллик блан иш олиб бордилар ва халқларнинг ҳуқуқлари ва мустақиллигини ҳимоя қилиш йўлида бирхил интилиш блан илҳомланиб ҳаракат қилдилар. Бу эса, Бандунг конференциясининг қарорларида ўз ифодасини топди. Бу—катта аҳамиятга эгадир. Хитой Халқ Республикасини ҳозирданоқ таниган ва у блан сиёсий ҳамда иқтисодий муносабатлар ўрнатган давлатларнинг аҳолиси ер юзи аҳолисининг кўпчилигини ташкил этганлигини биламиз. Буни сезмаётган ёки унга э'тибор бермаётган кишилар бунинг халқаро муносабатларда қандай аҳамиятга эга эканлиги тўғрисида ўзларига ҳисоб бериб кўришлари керак.

Сўнгра В. М. Молотов бундай деди:

Энди буерда Америка Қўшма Штатлари делегацияси томонидан киритилган таклиф ҳақида гапираман. Лож жаноблари бунда Бош Ассамблея процедурасининг 93-нчи қоидасини далил қилиб келтирди. Ана шу қоидага мувофиқ, Бош Ассамблеяга киритилган таклифларни Бош Ассамблея томонидан бошқа хил қарор қабул қилинмаган тақдирда, уларни Ассамблея муҳокамасига қўйилган тартибда овозга қўйиш кўзда тутилади.

Бош Ассамблея процедурасининг 93-нчи қоидасида белгиланганидан кўра бошқа қарор қабул қилиш учун асос борми? Қўшма Штатлар делегациясининг таклифини процедура тариқасидаги таклиф деб қараш, менингча, нотўғри бўлур эди, бунинг учун бизда асос йўқ. Қўшма Штатлар делегацияси томонидан киритган таклифни қабул қилиш блан биз процедура тартибидаги масалани ҳал этмаймиз, балки масалани моҳияти э'тибори блан ҳал этган бўламиз. Биз, Хитой Халқ Республикасининг қонуний ҳуқуқларини тиклаш тўғрисидаги масалани яна ҳал этмай қоламиз. Киритилган таклифни моҳияти э'тибори блан қараб чиқадиган бўлсак, у ҳолда совет делегацияси, 93-нчи қоидага риоя қилиб, ана шу таклифлар қандай тартибда киритилган бўлса, уларни ана шу тарзда овозга қўйиш керак, деб ўйлайди. Буерда ана шу қоидага қарши ҳечқандай далил келтирилмади.

Раислик қилучи Лунс ХХРнинг БМТдаги ҳуқуқларини тиклаш тўғрисидаги масалани Бош Ассамблеянинг X сессиясида қараб чиқмасликни таклиф этган АҚШ делегациясининг резолюциясига приоритет бериш тўғрисида АҚШ вакилининг таклифини овозга қўяди.

Бош Ассамблеянинг кўпчилиги процедура қоидаларини бузиб, мазкур қарорни ма'қуллаганидан кейин, Лунс америка резолюциясини номба-ном овозга қўяди. 12 мамлакат—СССР, Ҳиндистон, Чехословакия, Бирма, Индонезия, Польша, Швеция, Югославия, Украина ССР, Белоруссия ССР, Дания, Норвегия вакиллари делегациялари ана шу резолюциянинг қабул қилинишига қарши овоз бердилар. 6 мамлакат (Афғонистон, Миср, Исроил, Мексика, Саудия Арабистони, Сурия) овоз бериш вақтида бетараф қолди.

Бош Ассамблея Чили вакили Хосе Масани бир овоздан X сессиянинг раиси қилиб сайлади. Маса қисқача нутқ сўзлаб, БМТ Бош Ассамблеяси X сессиясининг биринчи мажлисини ёпиқ деб э'лон қилади.

* * *

НЬЮ-ЙОРК, 21 сентябрь. (ТАСС). БМТ Бош Ассамблеяси бугун эрта блан ўз ишини давом эттирди. Бош Ассамблеянинг комитетлари мажлис ўтказдилар. Биринчи комитет (сиёсий масалалар ва хавфсизлик масалалари бўйича) Л. Мунрони (Янги Зеландия) бир овоздан ўз раиси қилиб сайлади.

Шундан кейин бошқа комитетларнинг ҳам мажлислари бўлди. Бу комитетлар ҳам ўз раисларини сайладилар. Ван Вайтхаякон (Таиланд) Бош Ассамблея Махсус Сиёсий комитетининг раиси қилиб бир овоздан сайланди. Бошқа комитетларнинг раислари ҳам бир овоздан сайланди. Э. Шове (Гаити) Иккинчи комитетнинг (иқтисодий ва молия масалалари бўйича), О. Лутфи (Миср) Учинчи комитетнинг (социал, гуманитар ва маданий масалалар бўйича), Л. Ривас (Мексика) Тўртинчи комитетнинг (васийлик масалалари бўйича), Г. Энген (Норвегия) Бешинчи комитетнинг (ма'мурий ва бюджет масалалари бўйича), М. Лахс (Польша) Олтинчи комитетнинг (юридик комитетнинг) раиси қилиб сайланди.

Комитетларнинг мажлислари ўтказилгандан кейин, Бош Ассамблеянинг ялпи мажлиси бўлди. Бу мажлисда Бош Ассамблея раисининг етти ўринбосари сайланди. Англия, Франция, Қўшма Штатлар, Совет Иттфоқи, Эфиопия, Люксембург ва чанкайшичилар вакили раис ўринбосари қилиб сайланди. Шундай қилиб, Бош Ассамблея Бош комитети Бош Ассамблея раиси, унинг етти ўринбосари ва комитетларнинг етти раисидан иборат составда тузди.

Оулу шаҳри аҳолисининг митинги

ХЕЛЬСИНКИ, 21 сентябрь. (ТАСС). «Тюэкансан саноамат» газетаси хабар беради. Оулу шаҳрида шаҳар аҳолиси ва унинг атрофидаги аҳолининг Финляндия-Совет Иттифоқи жамияти округ ташкилоти томонидан чақирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари Финляндия республикасининг президенти Ю. К. Паасикиви ва СССР Министрлар Советининг раиси Н. А. Булганинга телеграмма юбордилар. Улар бу телеграммаларида Москва музокаралари муносабати блан ўзларининг жуда хурсанд бўлганликларини изҳор қиладилар. Н. А. Булганинга юборилган телеграммада бундай дейилади: Оулу шаҳри ва унинг атроф-теварагида яшовчи аҳоли Совет ҳукуматининг Порккала-Удд территориясини ижара битимида кўрсатилган муддат тамом бўлмасдан илгари Финляндияга топшириш ҳақидаги қарорини зўр шодлик блан кутиб олганлар.

Йиғилиш, дейилади яна телеграммада, Совет Иттифоқи халқи ва ҳукумати Финляндия мустақил деб э'лон қилинган биринчи кундан бошлабоқ бизнинг мамлакатимизга ва халқимизга нисбатан изчиллик блан юргузиб келган дўстлик ва тинчлик сиёсати учун сизга ҳамда сиз орқали Совет Иттифоқи ҳукуматига ўзининг хурсандчилигини, чуқур ҳурматини изҳор қилади. Биз халқларимиз ўртасидаги дўстона муносабатлар ва алоқаларни янада мустаҳкамлаш учун ўз томонимиздан мумкин бўлган ҳамма ишларни қилишга ва'да берамиз.

Илмий ходимлар жаҳон федерациясининг бош Ассамблеясига совет делегацияси жўнаб кетди

Илмий ходимлар жаҳон федерациясининг 4-нчи Бош ассамблеясида қатнашиш учун совет делегацияси шу йил 21 сентябрьда Москвадан Берлинга самолётда учиб кетди. Делегация составида академик А. И. Опарин (делегация раҳбари), Киев Давлат университетининг профессори Л. И. Кухаренко ва маданият ходимлари касаба союзи Москва область комитетининг раиси И. М. Кульчев ўртоқлар бор.

А. НАТТИНГ В. М. МОЛОТОВ ҲУЗУРИДА БЎЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 21 сентябрь. (ТАСС). БМТ қуролсизланиш комиссиясининг Кичик комитетидаги Англия вакили А. Наттинг 20 сентябрьда СССР Ташқи ишлар министри В. М. Молотов ҳузурида бўлди.

В. М. Молотов А. Наттинг блан суҳбат қилган вақтда СССРнинг БМТдаги доимий вакили А. А. Соболев ҳозир бўлди.

Пассажирларни ва юкларни ҳаво йўлларида ташиш тўғрисида СССР блан Ҳиндистон республикаси ўртасида битим

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги граждан ҳаво флоти Бош бошқармасининг таклифи блан келган Ҳиндистон «Эйр Индиа интернейшнл корпорейшн» Давлат авиация компанияси делегацияси 16 сентябрьдан бери Москвада турибди.

Олиб борилган музокаралар натижасида граждан ҳаво флоти бош бошқармаси блан Эйр-Индиа ўртасида коммерческий ҳамкорлик қилиш тўғрисида 1955 йил 20 сентябрьда Москвада Битим имзоланди.

Битимга: СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Граждан ҳаво флоти Бош бошқармаси номидан Граждан ҳаво флоти Бош бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари инженер — техника хизмати генерал-лейтенанти Н. А. Захаров, Ҳиндистон «Эйр-Индиа интернейшнл корпорейшн» Давлат авиация компанияси номидан шу компаниянинг Европадаги Бош Вакили Г. Бертоли жаноблари қўл қўйдилар.

ЧЕТЭЛ МАТБУОТИ СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЛАН ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДАГИ МУЗОКАРАЛАРГА ҚИЗИҚИБ ҚАРАМОҚДА

ПОЛЬША

ВАРШАВА, 21 сентябрь. (ТАСС). Бугун Польшанинг ҳамма марказий газеталари Москвада СССР блан ГДР ўртасида олиб борилган музокаралар тўғрисидаги якунловчи ахборотни. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатлар ҳақидаги шартномани, шунингдек Москва музокаралари ҳақидаги бошқа ҳужжатларни кўзга кўринарли жойларда катта сарлавҳалар остида босиб чиқардилар.

Газеталар сарлавҳаларда Москвадаги музокаралар ва бу музокараларнинг самарали натижалари тинчликни ва Европа халқларининг хавфсизлигини мустаҳкамлаш учун, Германия давлатини қайта бирлаштиришда тўғри йўл учун курашда муҳим босқич бўлганлигини та'кидламоқдалар.

ВЕНГРИЯ

БУДАПЕШТ, 21 сентябрь. (ТАСС). Барча марказий газеталар Совет Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси ўртасида олиб борилган музокаралар тўғрисидаги якунловчи ахборотни, улар ўртасидаги муносабатлар ҳақидаги шартнома текстини, Л. Больц блан В. А. Зориннинг бир-бирларига мактуб топширганликлари ҳақидаги ахборот, СССР Министрлар Советининг СССРнинг Германиядаги Олий комиссари вазифасини бекор қилиш ҳақидаги қарори, шунингдек музокаралар қатнашчилари томонидан 19 сентябрьда сўзланган нутқларни босиб чиқармоқдалар.

ЮГОСЛАВИЯ

БЕЛГРАД, 21 сентябрь. (ТАСС). «Борба» ва «Политика» газеталари Москвада Совет Иттифоқи блан Германия Демократик Республикаси ўртасида бўлиб ўтган музокаралар ҳақидаги якунловчи ахборотнинг мазмунини, шунингдек бу мамлакатлар ўртасидаги муносабатлар ҳақидаги шартномани босиб чиқардилар.

ҲИНДИСТОН

ДЕҲЛИ, 21 сентябрь. (ТАСС). «Ҳиндистан стандарт», «Ҳиндистан таймс» ва «Стейтсмен» газеталари СССР блан ГДР ўртасидаги муносабатлар ҳақида шартнома тузилганлиги тўғрисидаги ахборотни катта сарлавҳалар остида энг кўзга кўринарли ўринларда босиб чиқардилар.

Ҳамма газеталар сарлавҳаларда ГДРнинг суверенитети тўғрисидаги қоидани уқтириб ўтмоқдалар.

МИСР

ҚОҲИРА, 21 сентябрь. (ТАСС). Барча газеталар СССР ва ГДР ҳукумат делегациялари ўртасидаги музокараларнинг тамом бўлганлиги ҳақидаги аҳборотни босиб чиқардилар. Газеталар СССР блан ГДР ўртасидаги муносабатлар ҳақида шартноманинг мазмунини келтириб, бу муносабатлар тўла тенг ҳуқуқлилик, суверенитетни ўзаро ҳурмат қилиш ва ички ишларга аралашмаслик принциплари асосига қурилади, деб уқтириб ўтмоқдалар.

«Иджипшн газетт» газетаси сарлавҳада Шарқий Германия тўла равишда суверендир, деб ёзмоқда.

Барча газеталар Совет Иттифоқининг СССРнинг Германиядаги Олий Комиссари вазифасини бекор қилиш тўғрисидаги қарорини кўзга кўринарли жойда босиб чиқардилар.

АЛБАНИЯ

ТИРАНА, 21 сентябрь. (ТАСС). Ҳамма газеталар бугун кўзга кўринарли ўринларда Совет Иттифоқи блан Германия Демократик Республикасининг ҳукумат делегациялари ўртасида олиб борилган музокаралар тўғрисидаги якунловчи ахборотни босиб чиқардилар. Матбуот СССР блан ГДР ўртасидаги муносабатлар ҳақида тузилган шартноманинг текстини, Н. А. Булганин, Н. С. Хрушчев, О. Гротевольнинг нутқларини ва музокараларда қатнашган бошқа кишиларнинг нутқларини ҳам э'лон қилмоқдалар.

Кўпгина қимматли нарсаларни билиб олдик

Осиё ва Узоқ Шарқ мамлакатлари геологлари ва кон инженерлари делегацияси 21 сентябрьда Москвадан жўнаб кетди. Бу делегация оз тараққий этган мамлакатларга Бирлашган Миллатлар Ташкилоти орқали техника ёрдами кўрсатиш программасига мувофиқ Совет Иттифоқига келган эди.

Делегация бир ярим ой мобайнида Совет Иттифоқининг геология қидириш ишлари ва фойдали қазилмалар чиқазиш соҳасида эришган муваффақиятлари блан танишди. Делегация Ленинград ва Киевда, Ўрал ва Донбассда, Кривой Рогда, Ўзбекистон, Озарбайжон, Грузияда ва мамлакатнинг бошқа районларида бўлди.

Внуково аэродромида делегация а'золарини Геология ва ерости бойликларини сақлаш министрининг ўринбосари Е. Т. Шаталов, министрликнинг ва Иқтисодий алоқа ишлари бош бошқармасининг раҳбар ходимлари кузатиб қолдилар.

Делегация бошлиғи доктор Б. Ч. Рой (Ҳиндистон) жўнаб кетиш олдидан бундай деди:

— Биз, совет корхоналарида, илмий-текшириш институтларида ва бошқа муассасаларда ўзимиз учун кўпгина қимматли ва янги нарсаларни ўрганиб олдик. Совет геологлари ва кон инженерларининг иш тажрибаси мамлакатларимизнинг бойликларидан яхшироқ фойдаланишимиз учун ёрдам беради. Делегация Ғарбий Европага жўнаб кетади ва уерда геология соҳасида эришилган муваффақиятларни ўрганишни давом эттиради. (ТАСС).

АРГЕНТИНАДАГИ ВОҚИАЛАР

ПЕРОН ПРЕЗИДЕНТ ЛАВОЗИМИДАН ИСТЕ'ФО БЕРДИ

НЬЮ-ЙОРК, 20 сентябрь (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг мухбири Буэнос-Айресдан билдиради: ҳукумат қўшинларининг бош қўмондони генерал Лусеро 19 сентябрьда Аргентина ҳукумат радиоси орқали гапириб, Хуан Пероннинг президент лавозимидан исте'фо бериш тўғрисида ўзи имзолаган аризани ма'лум қилди. Аризада айтилишича, мамлакатдаги воқиалар учун жавобгарлик реакция кучлари зиммасига юкланади. «Мен, — дейилади аризада, — халқ ва армия қўзғолонни бостирур эди деб ишонаман, аммо бу нарса жуда кўп қон тўкилишига сабаб бўлиб, мамлакатнинг манфаатларига зарар етказар эди. Мамлакатнинг ва унда яшовчи гуноҳсиз халқнинг бомбардировка қилиниш хавфи юз берган бир пайтда ҳарким ўз манфаатларини унутиб қўяолмай иложи йўқ».

БУЭНОС-АЙРЕС, 20 сентябрь. (ТАСС). Ҳарбий министр Лусеро 13 генералдан ва армиянинг олий офицерларидан иборат бўлган ҳарбий хунтага мамлакатни тинчитиш вазифасини топширганлиги расмий суратда э'лон қилинди. Ҳарбий хунта ўт очишни дарҳол тўхтатиш тўғрисида декрет чиқарди.

Президент Перон ўз лавозимидан воз кечганидан кейин мамлакатни вақтинча идора қилаётган хунта қўзғолон кўтарган қўшинлар ва ҳарбий денгиз флоти қўмондонлигига уруш ҳаракатларини тўхтатиш ва мамлакатда «умумий тинчлик» барпо қилиш тўғрисида музокаралар олиб бориш учун делегация тайинлашни таклиф этди.

Ҳукумат радиосининг билдиришига қараганда, ҳарбий хунта қўзғолончиларнинг раҳбарлари блан музокаралар бошлаган.

НЬЮ-ЙОРК, 20 сентябрь (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлигининг мухбири Монтевидеодан билдиради: Уругвай қирғоғидан кузатиб турган кишиларнинг сўзига қараганда, ўз составида линкорларга эга бўлган флот, Перон исте'фо бермаган тақдирда шаҳар тўпга тутилади, деб юборилган ультиматум муддати ўтгандан кейин, Буэнос-Айресга томон дар'ёнинг юқори қисмига қараб йўл олган.

Америка информация агентликларининг мухбирлари ис'ёнчиларнинг кораблълари орасида бир вақтлар Қўшма Штатлар томонидан Аргентина флоти ихтиёрига топширилган икки крейсер борлигини билдирадилар.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино) — 23/IX да **Алишер Навоий**, 24/IX да **Оғриқ тишлар.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/IX да **Фауст**, 24/IX да **Ромео ва Жульетта.**

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» (эрталаб соат 10 дан кеч 8 гача), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 дан кеч 8 гача), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11 дан кеч 9 гача) — янги бадиий фильм **Йўл.**

«РОДИНА» — кеч соат 8 ва 10 да **Сепли тўй.**

НАВОИЙ НОМЛИ — кеч соат 8 ва 10 да **Аршин мололон.**

«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» — кеч соат 9 да **Нестерка.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН», НАВОИЙ номли, КИРОВ номли — **Йўл.**

«ХИВА» — **Нестерка.**

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 135 Маданият бўлими — 132 Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040 Қишлоқ хўжалик бўлими — 135 Саноат ва транспорт бўлими — 132. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142.

Р. 01721. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр № А — 1512.